

RALLIGH, N.C., vasario
— Valstijos legislatoroj
po užmuštas bilius, kuriuo
prėta uždrausti žaisti ne-
eldieniais taip vadinama
olf žaisme

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

Musų korespondentų pranešimai

Californijos padangė.

SAN FRANCISCO. Sužinoję apie pertraukimą diplomatiškų ryšių tarp Vokietijos ir Austrijos pavalėdinių tuoj puošėsi teismam išsiimti pilietis-ky popierių. Bet, deja, ten jų nesuraminė. Paaiškino, kad kitas karis, dabar išimtos popieros nieko nereikšiančios...

Norėjo išliuobti kaip profesorius.

Šiomis dienomis, viena vietos rusų draugija surengė prakalbą. Kalbėjo Californijos universiteto profesorius Noes. Geriau sakant, aiškino apie daugelį kunus astronomiją. Kalbėjo rusiskai. Lekcija atsituvo rusų kolonijoje, kur gyvena dešimtys tukstančių rusų ir... tur tik vieną mokyklą vaikams.

Prasidėjus klausinėjimas iš publikos, rusų kolonijos žvaigždė — jų mokyklos mokytojas — užklausė: „na, o prie ko prišriu- buota žemės „asīs“? Profesoriaus paaiškinimas klausėjui vargu buvo aiškus. Paskui vėl sekė klausimai iš publikos: „ar teisybė p. profesorius, kad grausmas girdisi tada, kada Dundulis dangum važinėja“, ir „ar teisybė kad žaibai matoji tada, kada šventas Jurgis kovoja su žalcium“.

Moksliskas profesorius aiškinimas buvo „užgulusitas“ bi- blijiniemis publikos frazėmis ir galop prieita prie to, kad profesoriui prisiėjo atbulam smuk- ti nuo „steičiaus“. Ar yra tokių žmonių ir lietuvių visuomenėje?

Californijos įstatymai draudžia gindymo kontroliavimą. Kovai prieš tą įstatymą, Los Angeles susitvėrė komitetas iš 100 žmonių. Komitetas inėjo daug daktarų. Jie ir pradėjo kovoti prieš draudimą skleidimo idėjos apie gindymo kontro- lę darbininkų tarpe.

Bet... kaip bematant atsirado kovotojai prieš tik ką susitvėru- si komitetą, t. y. Medicinos Dra- giją. Išnešta rezoliucija prieš pra- vedimą valstyboje įstatymo, kur- tis leistų skelbti gindymo kontro- lę darbininkų.

Skaičius žmonių, gimusių ki- tose šalyse, bet priėmusių Ame- rikos pavalėdinyse San Francis- co dabar siekia 15,769. Iš jų: vokiečių 10,930; irlandiečių 10,294; anglų 3,689; italų 2,891; kanadiečių 2,801; sve- dų 2,107; austrų 1,827; francuzų 1,257 ir apie 100 žmonių iš Rusijos ir kitų šalių.

Du Californijos miestai turi indonijos įpatybę: San Diego, kur ant kiekvieno gatvės kampo stovi kokios nors religijos įstaiga — bažnyčia ar bažnytelė. San Francisco, ant kiekvieno kampo salūnas.

Ir išties, jeigu kuriame nors šių miestų, žinėtai ten, kur kryžiuotojai gatvės, tad labai lengva surasti toki I kampai, kur ant kiekvieno rūsio „visuo- meniška įstaiga“ ir labai sunku surasti tokius I kampus, kur nė ant vieno nėra: San Diego bažnyčios, o San Francisco salūno.

Seiva.

Viena saugiausių Bankų
ATIDARYKITE TAUPYMO SĄSKAITĄ CHICAGOJE.
saugioje ir tikroje Bankoje. 28 metus teisingai vedamoje Bankoje.
Po priežiūra Valstijos ir Susivienijimo Bankų (Clearing House) depozitų ir taupymo padėjimu.

KASPAR STATE BANK
1900 BLUE ISLAND AVE., kampas 19 gatvės.
W. KASPAR prezidentas
OTTO KASPAR vice-prezidentas
WILLIAM OETTING prez. Oetting Bros. Ice Co.
CHARLES KRUPKA vice-prezidentas
PADEJIMAS PERVERSIS KAPITALAS
V. F. MASHEK prez. Pilsen Lumber Co.
J. PESHIEL sekr. Turk Mfg. Co.
OTTO KUBIN sekr. T. Wilce Co.
JOZEF SIKYTA kasierius.
PERVIRŠIJA \$6,000,000.
KALBAMA LIETUVISKAI

DETROIT, MICH.

Vasario 11 d. čia buvo sušau- kta didelis susirinkimas protes- tui prieš karę. Kalbėjo d. P. Kirkpatrick'as. Kalbėtojas sma- rškiai kritikavo Amerikos kapi- talistų ir jų klapėtuokų pastan- gas įvėlti šią šalį ir karę su Vokie- tija. Dabartinį nesutikimų prie- žastis yra tame, kad naujai pakeltoji submarinų karė grė- sia šios šalies piniguočių intere- sams. „Darbo žmonės ir Vo- kietijoje ir čia, Amerikoje, turi tik vieną priešą — kapitalistus. Prieš juos taigi reikia kariuotį!“

Žmonės labai entuziastiškai pa- sitiko šios kalbėtojo žodžius. Kalbėtojas ragino darbininkus kiek galint priešintis kapitalis- tų užmačioms, priešintis kol- dar nėra vėlu. „Jei tie ponai taip trokšta korės su Vokietija, kodėl ne: tegul eina ir muša- si!“ Bet jie gudrūs. „Jie sten- giasi papirkti šios šalies spaudą, kurios pagelba jie kala darbi- ninkams apie didžią pareigą lin- kui tėvynės ir kitų pakilių daly- kų, kuomet patis juokiasi iš vi- so to.“

Žmonių buvo virš trijų tuk- stančių. Išnešta tam tikra pro- testo rezoliucija prieš karę ir pasiųsta Washingtonui.

Detroitietis.

ROCKFORD, ILL.

Pagalios ir LSS. 75-toje kuo- poje rado sau vietos tulų asme- nų nuo senai skiepiamas frak- cionizmas. Paskutiniojo laiku daugelis vietinės kuopos narių nebeapsitenkino dabartine „Ko- vos“ pozicija. Jiems nepati- ko, kad naujoji „Kovos“ redak- cija dažnai darė bergždžių ir sta- čio negrįžtančių atakų ant „privatinių“ socialistų laik- raščių. Vis dėlto tylėta ir lauk- ta: rasi pėris tas „karštis“ manė draugai. Bet juo tolyn, tuo blogyn. Todėl negalėdami pakęsti dabartinio dalykų sto- vio tie draugai sumanė padary- ti intymę ir S-gos organo re- dakciją per kuopą. Sausio 11 d. įvykusiame kuopos susirinki- me d. P. Aleksynas pasiūlė re- zoliuciją pakeičiančią dabartinę mūsų organo poziciją. Tuo la- bai įsijudė tuli jausmo socialist- tai (?). Prasidėjo teisinimas „neklaidingosios“ mūsų organo pozicijos ir smerkimas tų nevi- donų „privatinių“ laikraščių. Tuli net išvadino tuos „privati- nius“ laikraščius humbugieriais. Girdi, jie tik biznio išrovavi- mais įsikūrę. Anava, „Naujie- nų“ dalininkai gauna didžiausių nuosimčių ir tt. Pasiųsta pro- testo balsų ir reikalavimų zo- dzio. Priešaištiniškai, matyda- mi, kad jų „argumentai“ gali buti j dulkes sumušti, duoda in- šimą uždaryt diskusijas. Dis- kusijos uždaryta ir duota kitas įnešimas užgirt dabartinę mūsų organo poziciją. Neliko nieko kita, kaip duoti prie to pa- talysimą papeikti „Kovą“ ir kitus soc. laikraščius. Pirmi- ninkas vėlė-vėlė ir įvėlė pirmoje vietoje įnešimą. Daugelis n. su- prado šito „trikso“. Mat pirmi- ninkui rūpėjo, kad tik kokiu nors būdu pervarius tą užgriaus- saliumo.

Seiva.

ti „Kovos“ poziciją“ įnešimą. Tai jam ir pavyko. Daugelis kuopos narių pasipiktino tokiu sauvaliu pirmininko pasielgimu. Tuo užbaigta susirinkimas.

„Kovos“ nr. 4 žiurinė išspaus- dinta LSS. 75-tos kuopos rezol- iucija! Dagi apžvalgos skyrin- je. Vadinas, „Kovos“ redakci- ja skaitė ją esant labai svarbia. Bet kas po ja pasirašo — ku- opos valdyba? Niekas. Mat — tai juk nesvarbu... Kuo tą išai- škinti?

Vasario 11 d. laikytame ku- opos susirinkime buvo parika- lauta pasiaiškinimo, butent kas rašė tą rezoliuciją. Suprant- ma, nieks neprisipažino, o tik imta bažtyties, kad esą „reikia užmiršti kas buvo“... Priešingo- ji pusė, žinoma, nebenorėjo kel- ti kuopoje vaidų. Taip viskas ir liko naudai mūsų organo „neklaidingosios pozicijos“.

Ačiu tokiam dalykų stoviu n. vienas veiklesniųjų kuopos na- rių rengiasi apieiti jai ir pri- klausyti tiesiog partijoje.

Tegul Sąjungos Pild. K-tas lai- mina smarkųjį „kovotoją“, V. Kapsuką, turėsimą progos pri- sižiuoti kas iš to išeis.

Senas Sąjungietis.

SO. BOSTON, MASS.

Vasario 10 d. Lietuvių svetai- nėj tapo antru kart sulosta vei- kas „Du Broliai“.

Pora metų atgal šis veikalas buvo sulostas Bostone. Nus- sekė puikiai, ir publikos buvo daug. Tuo paskatinti L. S. S. 60 kuopos aktoriai sumanė tą patį veikalą atkurti ir So. Bostone.

Publikos prisirinko daug, su- virš 300. Tik tuli aktoriai lošė praešiau nei pirau kartu. Ba- gočius, advokato rolę lošė daug geriau nei pirma. Taip jau ir Smelstorių teisėjo rolėje. Lai- ke pertraukos Bagočius perskai- tė rezoliuciją prieš karę, kurią publika priėmė vienbalsiai. Taip jau laike pertraukos padai- navo O. Turaukiūtė. O, ir P. Zvingiliūtės ir O. Raulinaičiūtės, visos atliko gerai.

LSS. 60-tai kuopai liks kelios dešimtys dolerių pelno. Ant rytojaus, vasario 11 d., toj pačioj svetainėj atsituvo koncertas. Rengė M. Petrausko konservatorijos mokiniai. Nu- sisekė gerai. Publikos buvo daug, aktoriai savo roles išpildė gerai.

Tą patį vakarą socialistų sve- tainėj turėjo įvykti diskusijos bet dėl koncerto Lietuvių Sve- tainėj, kuri yra tik skersai gai- vės, publika nesurinko ir dis- kusijos tapo aiškia iki sešamio nedėliedimo.

Jau kelinta savaitė kaip stri-...

kuoja tulų šapų kriaučiai-liet- viai. Taip jau pradėjo streikuoti ir tulų mažesnių teatrų, kru- tamųjų paveiklų bei vodevilų aktoriai. Labai gailimas dai- kas, kad streikas apims visus te- atrus. Iš karto sustreikavo tik vienos kompanijos (dviejų teat- rų) aktoriai, o dabar streikas apėmė keturis teatrus.

Raulinaičis.

RACINE, WIS.

„Naujiečių“ nr. 31 patėmijau korespondenciją iš Racine, Wis., kurioje daug netiesingumų pri- rašyta. Ten užsipildinėjama ant manes ir SLA. sekretoriaus A. B. Strimaičio.

Meldžiū gerb. „Naujiečių“, kad patalpintų šitą mano pasi- rašę tą rezoliuciją. Suprant- ma, nieks neprisipažino, o tik imta bažtyties, kad esą „reikia užmiršti kas buvo“... Priešingo- ji pusė, žinoma, nebenorėjo kel- ti kuopoje vaidų. Taip viskas ir liko naudai mūsų organo „neklaidingosios pozicijos“.

1) Žinutė sakoma, joggi gruodžio 3 d. buvo duotas suma- nymas per Jg. Matchulį, kad 100 kuopa pakviestų M. X. Moe- ky ir surengtų jam prakalbą. Pasirodė, kad ir Lietuvos Bro- lių Draugija tuo rupinasi. To- liau minima buk nubalsuota ir tam priešingi būvė vos keli na- riiai. Tai netiesa. Tam suma- nymui priešingų buvo virš 20 narių. Tuo tarpu koresponden- tai įvardino tik mane vieną kaip didžiausį priešą. Toliaus pasakyt, buk aš įskundęs kuopą SLA. sekr. A. B. Strimaičiui ir reikalavęs leisti tvirti naują SLA. kuopą. Tai irgi netiesa.

Aš jokių įskundimų nerašiau centro sekr., tik išpildžiau savo pareigas (?), budamas 100 kuop- os valdyboje t. y. nut. rašt. Pranešiau tik, kad dėl menamų- jų Moeckaus prakalbų tarpe na- rių kilo didelių nesusipratimų. Norėdamas išvengti tų nesusi- pratimų prašiau centro sekr., kad suteiktų man nurodymą, kaip išvengti tos suirutės. A. B. Strimaičis man pranešė, kad pasiūlytės žmogų, kuris išstis vi- gres nesusipratimus 100 kuopoje.

Tai gi buvo atvažiavęs iš Ke- nosha gerb. H. Labanauškas. 2) Korespondencijoj mini- ma, buk išrinktieji komisijoje, t. y. J. Miskinis, J. Balaitis, ma- tydami kilančius nesusiprati- mus tarp narių, atsisakę toliau veikti, kad išvengus nesusipra- timų. Kad buvo visai kitaip. Kuopos extra susirinkime, sau- sio 6 d., nutarta, kad neprisiėti prie Moeckaus prakalbų ir kad SLA. 100 kuopos vardas nebu- tų minimas. Tai matote kaip dalykai stovi

— -- --
Vasario 11 d. Sv. Kaz. Dr. ja su- rengė vakarą. Vaidinta „Geno- vaičiai“ Atlikta betgi silpnai. Kenoshietės merginos padai- navo keletą dainelių, pavyko ge- rai. Publikos buvo apie 200. Laike perstatymo žmonės labai neramiai užsilakė. Svėplimas, tryptimas negaliu nei apsaky-

ti. Net ir šiandien spengia ausy- se... Tai nedailu.

M. Kasparaitis.

WEAVER, ILL.

Vasario 11 d. čia apsiėdė p. M. Palevičius su p-le M. Černe- liuke. Šliubą ėmė civilį. Susi- rinkus nemažam būreliui sve- čių tarp kita prisijinta apie ba- daujančius brolius ir seseris an- gapus vandenyno. Tam suma- nymui visi mieliai pritarė ir kiek kas išgėdėdamas prisidėjo prie sumažinimo tų nelaimingųjų kentėjimo. Aukavo sekami as- mens: M. Palevičius, P. Rimkus, A. Sabocka, M. D. Palevičius — po \$1.00; A. Poškevičius, K. Rimkus, P. Daraskevich, J. Pa- kulinskas, K. Dauksas, A. Tolei- kis, K. Vaitkus, P. Padžiuvėlis, V. Toleikis, A. Makauskas, J. Šarkauskas, J. Wagoner — po 50c; A. Adaminas 34c; A. Černe- lis, F. Jakutis, J. Kerdokas, Br. Černauskienė, P. Tutkus, J. Minton, C. Minton, F. Kreiva, V. Kaupas, P. Urbonas, A. Vait- kienė, P. Vaitkus, R. Toleikienė, A. Černauskas, A. Sakalauskas, J. Ūksas, M. Palevičienė, B. Jo- naitis, V. Jokulaitis — po 25c; L. Jonidis (?) 20c; J. Polkevičia, V. Vaškevičia, J. Atkočaitis — po 10c. Viso labo \$15.59.

Tariu aukautojams širdingą acių. Aukos pasiūsta „Naujie- nių“ redakcijon (Priimta ir bus pasiūsta sulig paskyrimo — L. S. Fondan. Red.)
Jaunavedžiai abu laisvų pa- žiūrų žmonės-socialistų simpati- kai. Linkiu jiems laimingo ir ilgo šeimyninio sugyvenimo.

Verėnis.

BRIDGEVILLE, PA.

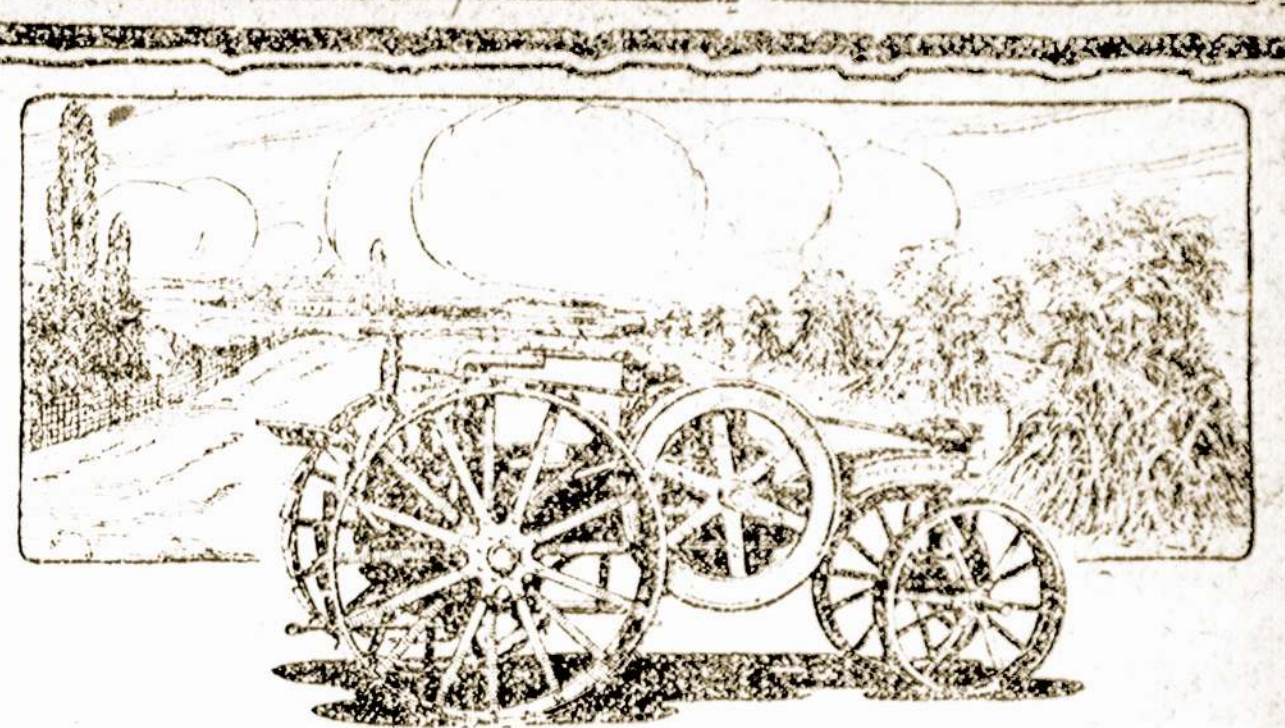
Kas netur bėdos, tai pats jos susijieško.

Pamaši istorija ir su vietinės Sv. Antano parapijos kunigu Abramavič.

Pirmiau, kol jis dar nedary- davo užsipildinėjimų ant vietos draugysčių ir laikraščių, kol ru- pindavosi vien tikėjimo reika- lais, turėjo neblogą pasisekimą. Ir parapijoje buvo šoks toks su- tikimas. Tuomet ir mūsų kuni- gas buvo skaitomas geriausiu kunigu už visus kitus šioje apie- linkėje.

Žodžiu sakant, gyvena ga- na ramiai ir turėjo užtektinai dionulės. Žmonės lankydavosi j bažnyčią ir duodavo pinigėlių nesigalėdami. O kur da kitos iplaukos už šliubus, krikštus, laidotuves ir kitus galus! Jis ir automobilį įsitašė už \$900.00 vertės — dėl pasivažinėjimo.

Alė laikui bėgant mūsų kuni- gas pradėjo nepasitenkinti ir ka- žin ko įieškoti... Jis mat pradė- jo skaityti save koku tai mažu karaliuku... Ėmė b o m b a r- duoti draugystes kam jos rengia balius nepasiklausdamos jo ma-

Atlikite Savo Ukiską Darbą uz Maziau Pinigų

Mogul 8-16—\$725.00 cash f. o. b. Chicago

SIS paveikslas parodo pirmos rusies traukėją, kurio kokybė išsireiskia tame, kad su jo pagalba užkisi darbai gali būti atliekami pigiausia. Ji galima pavartoti arimui, drėgavimui, akeimui, seimui, javų plovimui, seno krėtimui, javų kulimui ir del visokių kitų ukiskų darbu. Jis padaro geriau darbą, negu arkiai, nes vartojant Mogul 8-16 neboreiki, daryti arklių, o vien tik darbą. Priegian masia yra nekomplikuota ir nereikalauja specialio prisiruošimo, kad ją valdyti.

Kadangi Mogul gali būti varomas kerosinu, tai su juo atliekamas darbas atsieina labai pigiai. Ar žinote kiek atsieina užlaikymas arklių? Sulig valdžios išrovavimui, užlaikymas kiek- vieno arklio kaštuoja apie \$1.65 dienai. 12 tik pinigų galima gauti kerosino, kurio pakaks beveik visai dienai varymui aštuonių arklių spēkos garvežį Mogul. Pagalvok tik, suvartojus 20 galtonų kerosino isarti 5 akurus žemes. Tai galima drąsiai padaryti vartojant kero- siną traukėja.

Didžiuna pardavėjų sako, kad jų traukėjai gali būti varomi kerosinu. Mes sakom daugiau negu tai. Mes užtikiname, kad Mogul 8-16 atlieka visuomet gerai darbą varomas šitintais kerosinu. Per- tiki užtikinama, kuri mes išduodame pilnoms ir pilnais kaip tamsta apsaugotus ir kerosiną Mogul.

Vartodamas mūsų traukėją tamsta sutaupys pinigų, o podražis susilauksi geresnio derliaus. Susižinoti viską apie tra- ukėją tamsta gali visi daktai. Parnėk mus atviraite pažymėdamas savo ukės duomenis ir kokius javes augint, o mes išsiuome tamsta katalogus aprašdams Mogul 8-16 ir kokią naudą tamsta turesi nusipieks jį.

International Harvester Company of America
(Incorporated)
CHICAGO Champion Deering McCormick Milwaukee Osborne Plano **U S A**

lonybės. Be to, ėmė agentauti Chicago kunigų „Draugui“. Bet pamatęs, kad agentystė jam nesiseka, nieks nekimba į jo giriamąjį kunigų „Draugą“, tai pradėjo slapta agituoat prieš ki- tus laikraščius, o kuomet ir tas nieko negelbėjo, pradėjo sakti „žmoniskius“ pamokslus, viešai niekindamas kitus laikraščius, o agituo damas už kunigų „Drau- gą“. Žinoma, tai nei kiek neuž- kenkė jo peikiamiems laikraš- čiams, o ir kunigų „Draugo“ biz- nis nepagerėjo. Tik da žemiau nusmuko. Lietuvių Dieną ren- giant jis irgi su nieku nesiskaitė, kaip tik su savo „as“.

Butų galima“ priskaityti ir daugiau mūsų kunigėlio „didvy- riskų“ darbų, ale manau, kad užteks ir to.

Dabar pažiūrėkit kas iš to vi- sa išejo. O gi pirmiausia kuni- gėlis pajuto, kad pradėjo tuščėti bažnyčia, kad žmonės neduoda pinigėlio ir tt. Pavyzdžiui, sau- (Seka ant 6-to pusl.)

Geriausio Sokių Mokykla CHICAGOJE

Atleik į vienintelę Sokių Mokyklą. Visi ko- kiti mokymai sulig naujausios mados, mo- kymais: waltz, two-step, fox trot, three step ir one step, padėpas, vengeriai, talpai ir ki- toli kiti. Vaikinas ar mergina nemokantis šokti netur savų smagumo. Mes garan- tuojame, kad išmokysime jus į trumpą laiką šokti. Šokiai atsiima kas panašėj ir ke- toras, 7-15 val. vakare. Muzika po vadovyste T. Bernatovica.

PROF. J. SLAZAS IR PAGELBININKAI.
Geo. M. Chernausko Stet., 1909 S. Union av.
kampas 19-105 gatv. Chicago. Tel. Canal 3922.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th St. Tel. Kedzie 8902
Paulina. Tel. Western 15
3514-16 W. 12th St. arti
St. Louis Ave. ir 1115-17
So. Paulina St. arti 12th
St., Chicago, Ill.

KAZIMIERAS GUGIS ADVOKATAS

Veda visokius reikalus, kaip kriminališkuose, taip ir civiliškuose teismuose. Daro visokius dokumentus ir popieras.

Namų Ofisas:
3323 SO. HALSTED ST.
(Ant trečių lubų)
Telephone Drover 1310.

Miesto Ofisas:
127 N. DEARBORN ST.
Room 1111-13 Unity Bldg.
Telephone Central 4411.

IŠ ŠIRDIES

Knygelė parašyta J a m e s A l l e n, versta St. Biežio. J. Ilgaudo laida. Turinys:

Širdis ir Gyvenimas.
Proto Pobudis ir Pajiega.
Papročio Pasidarymas.
Darymas ir Zinojimas.
Pirmi Zingsniai ir Augštesnįji Gyvenimą.
Dvasinės Salygos ir jų Pasekmės.
Padrašinimas.

Kaina 15c.

NAUJIENOS

1840 S. Halsted Street, Chicago, Ill.

Photo by American Press Association.

Moters agituoja publika stoti Suv. Valstijų armijon. Mat patirta, kad jų agitacija turi daugiau pasekmių. Vienok ir tai norinčiųjų užsivilkti kareivių mundierės atsi- randa pastebėtina mažai.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje
Kaldžia NAUJIENŲ BENDROVE inc.
Kasdien, išskyrus nedėlidienius

Užsakomoji kaina:
Chicagoje — per išnešiojimą 12
c. savaitėje. Pateiktas siuntiant,
Chicagoje metams \$6.00, pusel me-
to \$3.50.
Kitur, ne Chicagoje, metams \$5.00
Pusel metų \$3.00
Tris mėnesiams \$1.75
Vien mėnesiui \$1.00
Kanadoje, metams \$6.00
Europoje, metams \$7.00

First Lithuanian Daily in America
Published Daily Except Sunday
BY THE
LITHUANIAN NEWS PUB. CO. INC.

Terms of Subscription:
In Chicago, by carriers, per week,
12 cents. By mail one year, \$6.00;
six months, \$3.50.
Outside Chicago, by mail, one
year \$5.00
Six months \$3.00
Three months \$1.75
Canada, one year \$6.00
European countries, 1 year \$7.00

Address: NAUJIENOS, 1840 S. Halsted, Chicago, Ill.

Skaitytojų ir korespondentų prašome siunčiamus išpausdinimus laikraš-
tį rankraščius adresuoti tiesiai Naujųjų Redakcijai, o ne Redaktoriaus
Rankai. Reikia butinai rašyti aiškiai ir ant vienos popieriaus pusės, be to
paleikant platesnius tarpus tarp eilučių. Redakcija pasiūlo visas lei-
mus rankraščius taisyti ir trumpinti. Netinkami spaudai raštai naikina-
si arba gražinami atgal, jei būtu dviejų savaitių autorius pareikalauja
ar išsiunčia krasos ženklelių pakankamai persiuntimo lėšoms apmokėti.

Amerikiniai Redaktoriai matyti galima tik nuo 5 iki 5:30 val. vak.

Redakcijos Straipsniai

Maisto riaušės.

Jau jos prasidėjo Suv. Valstijose.

Vakar New Yorke ne mažiaus, kaip 1000 moterų susirinko prie miesto salės durų, reikalaujamos pasimatyti su mayoru, kad išdėsčius jam vargingą beturčių šeiminų padėjimą. Tarp tų moterų ir policijos, kuri neleido jų į miesto salę, įvyko net susirėmimų. Buvo susirėmimų ir kitose vietose tame mieste. Keletas moterų tapo suareštuota.

Tai yra žmonių judėjimo pradžia. Jie jau neteko kantrybės laukti geresnių dienų. Maisto spekuliantai kečia ir kelia kainas. Nežiūrint jokių protestų ir reikalavimų, valdžia neina į pagalbą žmonėms. Ji tik "tyrinėjimus" daro neva kaltininkų suieškojimui, o ištisų tai tik žmonių akių apdumimui. Kas-gi tuomet bebėka daryt tiems beturčiams, kuriuos spaudžia badas diena iš dienos vis aršiau?

Jie daro riaušes. Ir policija tuomet, nelaukdama jokių "tyrinėjimų", skubina prie sujudusios minios, leidžia į darbą lazdas ir areštuoja. Puiki tvarka toje aukštinėje Amerikoje!

Mexikos nusileidimas.

"Naujienuos" sakė, kad ne be reikalo Suv. Valstijų valdžia sutiko išvest savo kariuomenę iš Mexikos. Ji turėjo atsiesti savo tikslu.

Koks buvo tasai tikslas, tikrai pasakyt būtų sunku, kadangi derybos tarpe tu dviejų šalių buvo vedamos slapta ir jų rezultatai nebuvo skelbiami. Bet ir nežiūrint tų derybų turinio, galima buvo spėti, kad jose ejo dalykas apie Suv. Valstijų kapitalo reikalus.

Washingtonas delto suti-ko atšaukt savo kareivius iš Mexikos, kad jam pavyko iškaulyt tam tikrų privilegijų šios šalies milijonieriams.

Šitą mūsų nuomonę patvirtina vakar atėjusi iš Washingtono telegrama. Joje sakoma, kad Carranzas valdžia pakeitė savo įsakymą sulig kasyklų. Pagal tą įsakymą visos kasyklos Mexikoje, kuriose dabar nedirbama, turi būti konfiskuojamos. Tokių kasyklų daug

priklauso Suv. Valstijų kapitalistams. Jie tenai yra supirkę arba kitokiais būdais įgiję didelius kasyklų plotus ir laukia patogios progos pradėti vartoti biznį. Mexikos valdžios įsakymu jos būtų turėjusios pereiti į valstybės rankas, jeigu jų savininkai nebūtų galėję tuojaus imti jas operuoti. Bet dabar tų kasyklų savininkams duota dar laiko prisirengti prie atidarymo biznio. Carranzas nusileido.

Ir apie tą patį laiką Suv. Valstijų valdžia davė galutiną paliepiamą savo armijai trauktis iš Mexikos žemės. Kasyklų įsakymo panaikinimas, matoma, buvo paskutinis dalykas, kurio reikalavo Washingtonas ir kuris dabar tapo išpildytas.

O banditas Villa dar vis tebesiaučia Mexikoje. Jo gaujos paskutinėmis dienomis net du kartu buvo vėl įsiveržusios į Suv. Valstijų teritoriją. Musų valdžia tečiaus jau neliepia jo gaudyti.

Ji "pagavo" kas jai reikėjo, ir tyli.

Begėdiškas pasikėsėjimas.

Chicago miesto taryba panedėlyje paskyrė tyrinėjimą aldermano Kennedy kalbos, kuri buvo pasakyta puosantros savaitės atgal Hod Carriers svetainėje, prieškarinio protesto mitinge.

To tyrinėjimo reikalavo trustinė Chicago spauda, kuri atrado, kad socialistų aldermanas iš 27-os wardos savo kalboje "peržengęs" Suv. Valstijų konstituciją. Miesto taryboje atsirado aldermanų, kurie tą reikalavimą parėmė, ir jisai tapo priimtas.

Pats drg. Kennedy nesipriešino tyrinėjimo paskyrimui, norėdamas gauti progos parodyt daromųjų jam kaltinimų melagingumą.

Pažiūrėsim, kas iš to išeis. Nėra abejonės, kad kapitalistinės partijos stengsis kiek galėdamos pakenkti socialistų aldermanui. Viena, joms svarbu nugąsdinti kares priešus; antra, jos geistų pakišt draugui Kennedy koją ateinančiuose miesto rinkimuose.

Tik ar jos ką pelnys? Didžiama piliečių Chicagoje, kaip ir kitur, stoja prieš karę. Kapitalistinių partijų intrygos prieš tą darbinin-

kų klesos atstovą veikiausiai dar sustiprins žmonių simpatijas prie jo.

Išrinkt drg. Kennedy miesto tarybą, išrinkt dar daugiau socialistų aldermanų ir padvigubint socialistų balsus šį pavasarį — tokį sau uždavinį pastatys dabar visi susipratę Chicago darbininkai. Tai bus geriausias atsakymas į tuos begėdiškus trustinės spaudos pasikėsėjimus ant žodžio laisvės.

Imperialistinės karės ir tėvynė.

I.

Mūsų straipsniai apie tėvynės gynybą išsiskleidžia daug polemikos. Buvo priversti pašvęsti jai nemažai vietos "Naujienuose". Reikia tečiaus pastebėti, kad pozityvių rezultatų ta polemika nedavė jokių. Nė vienas mūsų straipsnių dėsnys nebuvo sumuštas, nė vienas naujas dėsnys nebuvo pastatytas jų vietoje arba pridėtas prie jų. Visas ginčas susivedė tikiai prie atitaisymo tų iškrypimų, kurių ištisą eilę leido sau padaryti "Naujienu" oponentai, kritikuodami mūsų straipsnius.

Tai gi šiandien mums prisienu pradėt tyrinėjimą nuo tos vietos, kurioje jisai buvo pertrauktas.

Galutiniai mūsų pirmesniųjų išvadų rezultatai, kaip skaitytojai pamena, buvo tokie: Socialistams tėvynė turi visai kitokią reikšmę, negu buržuazijos atstovams. Tėvynės gynyimo klausime socialistai negali laikyties kokio nors vieno amžino "recepto"; atsižvelgdami į darbininkų klesos reikalus, jie turi imti domon kiekvieno atskiuro atsitikimo aplinkybes.

Iš to aišku, kad jokių patarimų arba raginimų socialistams mes nedavinėjome; iš to aišku taip pat, kad mes nedarėme kokių nors taisyklių toms arba kitoms kapitalistinio plėtojimosi gady-nėms. Reiškia, priekaištai, buk "Naujienuos" stojusios už tėvynės gynybą "imperialistinių karių gady-nė", buvo gryniausias nonsensas.

Bet gerai — kaipgi žiuri "Naujienuos" į tėvynės gynybą šioje ypatingoje gady-nėje?

Mes sakėme anksčiau, kad norint išrūti tėvynės gynyimo klausimą kokiame nors atskirame atsitikime, reikia iširti to atsitikimo aplinkybes.

Tai gi, kas yra, visų pirma, toji "imperialistinių karių gady-nė"? Apie tai mes, deja, nedaugiausia tepatiriame iš tų žmonių, kurie šitą terminą nuolatos vartoją. Žinome, kad toje gady-nėje kapitalistinės valstybės stengiasi užkariauti kuodaugiausia svetimų kraštų, i-dant viešpataujančiosios tų valstybių klesos galėtų juos išnaudoti, ir pagrobt naujų rinkų; kur galėtų savo tavorus pardavinėti, žaliąją medžiagą imti ir savo kapitalą sodinti. Iš to kapitalistinių valstybių stengimosi gema likarės. Bet ar pirm imperializmo gady-nės karių nebuvo? Ar nebuvo varžymo-si už svetimus kraštus ir rinkas? O jeigu buvo, tai kila klausimas: kaipgi atskirti dabartinę imperializmo gady-nę ir jos kares, nuo pir-

mesniųjų gadynių ir jų karių?

Jeigu "imperialistinių karių gady-nė", yra toks laikotarpis, kuriame socialistai turi laikyties vienodos pastovios taisyklės, tai reikia, tiesą pasakius, ne tikiai aiškiai nurodyti, nuo kada toji gady-nė prasidėjo, bet ir kada ji baigsis. Dalykas, žinoma, eina čionai ne apie metų ir mėnesių datas, bet apie tuos ženklus, pagal kuriuos kiekvienas žmogus galėtų pažinti, kur yra tos augščiau minėtosios gady-nės pradžia ir kur bus jos galas. Kitaip, gali išeiti didžiųjų nesupratimų ir klaidų.

Socialistas, kuris kels tą gady-nę per daug toli į praeitį, pasijus esąs konflikte su visais socializmo mokslininkais. Marksas ir Engelsas, kaip žinia, visai nebuvo priešingi kiekvienai karei. Daugiaus net; juodu tam tikruos atsitikimuos aiškiausia pri-tarė karei ir net stengėsi karę išsauti. Tie žmonės, kurie imperializmo gady-nę tolygina su buržuazijos viešpatavimo gady-ne, turėtų iš imperialistinių karių pasmerkimui išvesti pasmerkimą ir Marksui su Engelsu.

Bet nemažesnis pavojus bus ir tuomet, kuomet socialistas, priėmęs pastovią taisyklę sulig "imperialistinių karių gady-nės", nemokės atspėti, kada ji baigiasi: jisai tuomet gali užimti poziciją, priešingą darbininkų klesos reikalams.

Vadinasi, žmonės, kurie nori nustatyti "imperialistinių karių gady-nę" specialę taisyklę sulig išlaukinio tėvynės gynyimo t. y. sulig karių, privalo tą gady-nę aiškiai apibūdinti. Iki šiol jie to nepadarė. Bet klausimas: ar jie gali tati padaryti?

Visa kas liudija, kad ne. Imperializmas, kaip ir visi kiti stambesnieji visuomenės apsirėikimai, atsirado ne staigu ir ne vienu laiku visose šalyse. Jisai plėtojosi palengva ligi pasiekė to laipsnio, ant kurio jisai tapo pastebėtas, kaip viešpataujančioji spēka. Ir kas svarbiau: jisai vienos šalyse atsirado ir išsiplėtojo anksčiau, negu kitose. Visi šian-

die žino, kad imperializmas valdo Anglijos ir Vokietijos politiką, bet toli ne visi pasakys tati apie Ispaniją arba Serbiją; o tokios šalys, kaip Kynija arba Mexika dar apskritai nėra įžengusios į imperializmo stadiją.

Tuos faktus mato ir tie žmonės, kurie paleido apyvartont tą "imperialistinių karių gady-nės" terminą. Kad suderinus juos su savo teorijomis, jie mėgina savo terminą pataisyti. Jie prideda prie jo pastabą: "kapitalistiniuose kraštuose." (Žiur. "Kovos" 6 num.) Tuomet išeina taip, kad šiandien jau viešpatuoja "imperialistinių karių gady-nę" kapitalistiniuose kraštuose.

Bet šis pataisymas pataiso dra ne viską. Sveicarija, pavyzdžiui, yra kapitalistinė kraštas, vienok apie imperializmą arba apie imperialistines kares joje iki šiol dar nebuvo girdėt.

Tai tiek apie imperialistinės gady-nės pradžia. Dar kebliau dalykas stovi su jos pabaiga. Išivaizdinkite, kad dabartinės karės bėgiu arba neužilgio po jos kurioje nors šalyje pavyktų revoliucionieriams paimt į savo rankas valdžią. Galima laukt, kad tuomet prieš tą šalį stotų visos kitos valstybės, norėdamos išnaikint joje "kramolą". Panašių atsitikimų istorija jau yra mačius. Kada šimtas suviršum metų atgal revoliucija paėmė viršų Francijoje, tai visos Europos valdžios šoko į karę su ja. Keturiasdešimt šeši metai atgal Prusijos kariuomenė padėjo buržuazinei Francijos valdžiai pergalėt Paryžiaus komuną. Tokio pat užpuolimo galėtų susilaukt ir ta šalis, kurioje užviešpatuotų darbininkai. Ką-gi šie turėtų daryt?

Kiekvienas socialistas sutiks, kad tos šalies darbininkai turėtų ginties. Jie sutiks ir su tuo, kad kitų valstybių darbininkai turėtų eiti į pagalbą tai šaliai, ir net reikalaut, kad būtų paskelbta karė jos užpuolikams. Imperializmo gady-nė dar tebeviešpatuotų, o socialistai jau pripažintų ne tikiai karę apsigynimo tikslu, bet ir užpuolimo tikslu.

Tai gi su ta "imperialistinių karių gady-ne" išeina neišis, nei tas, kad pažvelgi į dalyką giliau. Populiarijoje agitacijoje, žinoma, galima tą išsireiškimą vartot (daug panašių netikslių išsireiškimų vartojama), bet teoretiskose diskusijose jisai gali tikiai suklaidint žmones.

Vietoje to "termino", daug tiksliau būtų vartot tiesiog žodžius **imperialistinė karė**. "Gady-nė" čia visai nereikalinga. Ją įnešę į agitacijos kalbą tie socialistai, kurie mėgina padaryt Markso mokslo "reviziją". Jie sako: Marksas gyveno ir rašė pirm imperializmo gady-nės, todėl ir jo teorija šiandien reikalauja pataisymo. Tą pat jis sako ir apie įžymiausiąjį Markso pasekėją K. Kautskį: jisai, girdi, esąs "prieš imperialistinės gady-nės" teoretikas; dabar jisai jau netinkas (pamena-te, su kokia panieka tuli mūsų laikraščiai rašė apie Kautskį ir jo taktiką?).

Mes tiems revizionistams nepritariame. Dabartiniai revizionistai, mėginantys Markso mokslą pakreipt į kairę, taip pat klysta, kaip ir dešinieji revizionistai, mėginusieji "taisyti" Markso mokslą dvidešimt metų atgal. Jie darto, o ne taiso tą mokslą.

Skaitytojų Balsai

Už išreiktas šime skryje nuomones Redakcija neatsako)

KAS GI SU ZIGMU SONGAILA?

Metai jau veik sukako kaip Gary, Ind., tvėrė kooperaciją, ir iki šiol nei garso. Laikas būtų jau nors nušimčių gauti. Butų gera, kad Zigmas Songaila darytų ką nors ir del tų kelių dolerių nesitelpiotų. Reikėtų but vyrai ir žodį laikyti. Aš norėčiau, kad Zigmas Songaila atsitistų kaip su kitais taip ir su manim. Man priklausanti dalį pinigų gali perduoti "Naujienuos" mano vardu. Taip jau prašau pasirūpinti atsitisti ir su kitais, nes žinau, kad ant manęs svirto visa atsakomybė už steigtosios kooperacijos pinigų. Ilgiau aš jau nelauksiu, bet jieskosiu kitoki būdu.

J. B. Aglinskas.
2310 W. 22nd Pl.

APSIŠVIETĘ IR SUSIPRATĘ.

Progrėsyvė visuomenė šaukia ragina tamsesniusius brolius prie apšviėtimo ir susipratimo, platina darbininkiskus laikraščius ir kitokią mokslinę literatūrą.

Iš kitos pusės klerikalai taipgi mėgsta pavartoti žodžius "susipratęs", "apsiśviėjęs". Nors aš gerai jau pažįstu klerikalus, užsimaniau betgi dar kartą patirti, kaip jie myli susipratimą ir apšviėtimą. Buvo parapijos balsus. Aš pasiėmiau apie dvidešimt egz. "Motery Balso", prisiėšiau kienes knygy ir einu į balių. Užsimoku 25c įžangos ir einu vidun. Prie durų ant staliuko knygy prikrauta. Kunigas komanduoja vaikus, kad platintų literatūrą ir parduotų knygyčių kuodaugiausia. Kuris, girdi, daugiausia parduos, tas gausias geresnių dovanų. Priėmu ir aš arčiau prie knygy. Žiuriu, "Zvirblis", kame nupieštas M. X. Mockaus paveikslas milžiniškom rankom ir ragais. Čia vėl Marksas II — rinkiny biaužiausių keiksmų, koliojimų ir šmeižtų ant P. Gri-gaičio. Jieskojau tarp tos "li-

teratūros" istorijų apie kunigus Macochą, Schmidą, Rich-esoną, Juodyšių, Šlamą ir kitus, bet neradau; tik šiaip sąs-lavos. Manau: tai "apsviėta", kad tu... Bet tiek to, eisiu, sakau, savo reikalais. Išsiėmiau iš kienes "Motery Balso", ir pradėjau garsiai šaukti, kad pirkty. Bematant pribėga prie manęs sudžiūvęs plonas žmogelis, labai panašus į silkę.

— Ką čia tamsta turi? Sakau: mėnesinį laikraštį "Motery Balso"; pigus, tik 10c. Pirkisi? Pavartė pavartė ir sako: — Tamsta tos gazietos čia negali pardavoti. Kodel? — Todel, kad negera. Gaus iš prabaš-čiaus trimitą. — Kokį, sakau, trimitą? — Trimitas tai tokia knyga; aš ją turiu. — Man negalvoj kaip ten vadinas, bet aš sakau, pasizvalik prabaščiaus, kitaip išidėk į kisenę ir nepardavok! — Gerai, sakau. O kisenę laikydamas ar galiu pardavoti? — Nežinau.

Prie kunigo Trimito neėjau, bet siulyt, kad pirkty nenustojau. Vaikščiodamas čia svetainę gavau įvairių atsakymų, todėl nenori pirkty: tai pinigų neturi, tai nemoką skaityti, tai neturi laiko kada skaityti, kiti tiesiai pripažįsta, kad geriau esą išsigerti nekaip gazietą skaityti. Štai pastebėjau šokanti gražias merginas. Tos, sakau, tai tikrai pinks. Pasilūliau. — Kas čia, ar gazieta? Taip, sakau, "Motery Balso". — Kas jį drukavoja? — Moteris. — Aš le kas rašo? — Moters. — Iš kokios drukarnės? — Iš moterų. — (Piktai): Aš noriu žinoti, kas bosas tos gazietos? — Aš.

Paėmė į rankas, pavartė. Sakau: Pirk panele, tik dešimt centų. Moters leidžia, moters straipsnius rašo, moters redaguoja. Žiurėkit, kokių čia puikių dainelių yra! Dar kartą pavartė, sako: — Negera. Tamsta tos gazietos negali čia pardavoti. Eit! — pasiėšauk vargonininką ir sako, kad tas žmogus cecilistų gazietą čia pardavoja...

Tai tiek patyriau apie susipratimą ir apšviėtimą žmonių, kuriuos kunigai pasiginaužę laiko savo globoj.

J. B. Aglinskas.

PASIMIRE KALBŲ ŽINOVAS.

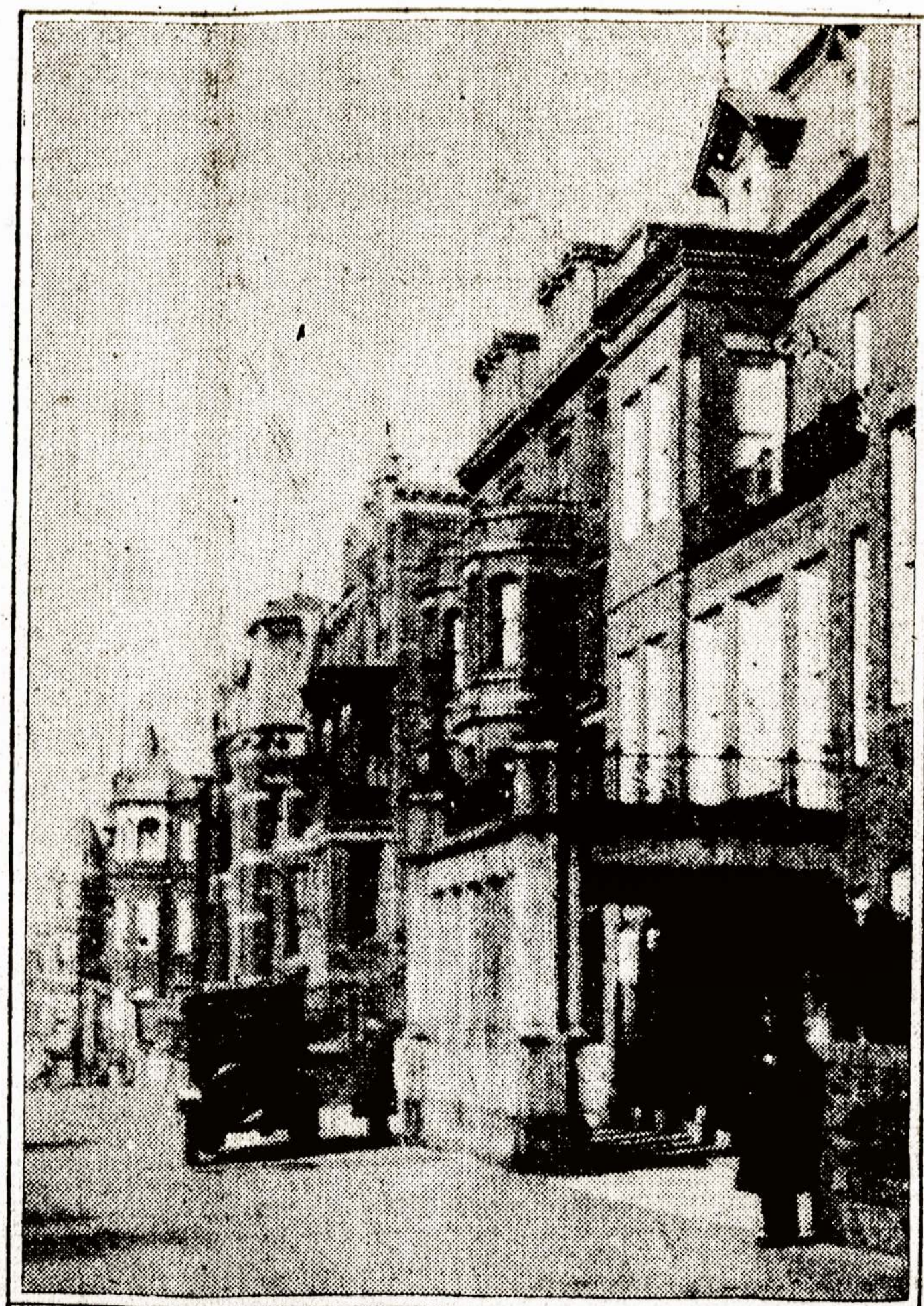
Pagarsėjęs kun. Justinas Pranaitis buvo kalbų žinovas. Jis pažinojo šias kalbas: rusų lenkų, latvių, francuzy, vokiečių ir kitas. Žydų kalbą net išguldinėjo Akademijoje, Talmudą žydiskai, neblogiaus skaitė negu Beilis bibliją lotiniskai. Bet sunkiausia jam ėjosi su lietuvių kalba. Vieną kartą kun. Justinas giminaitis Martinas Simonaitis, budamas Seimiuose kleriku, parašė kun. Justinui į Petrapilį laišką tokiu antgalviu: "Guodotinas kunige!" Kun. Justinas Pranaitis labai užsigavo, manydamas, kad guodotinas reiškia godus, o godulystė — mirtinas griekas. Tada kalbų žinovas sugrąžino klerikui laišką ir pareikalavo paaiškinti, ką reiškia žodis Guodotinas, o jeigu ne — tai, girdi, nuvilksias klerikui il-gą rubą. Pastarasis jam paaiškino, kad žodis Guodotinas reiškia pašenavotas.

Matyt, kad kun. Justinas Pranaitis daugel kalbų žinojo, tik savo prigimtos-lietuviškos gerai nesuprato.

Skriaudžių Vincas.

Redakcijos Atsakymai

Vienam iš Vaikiny, Terre Haute. — Geriau būtų buvę, kad tamsta butum trumpai parašęs, kas tą "nepaprastą fondą" organizuoja, kuriam tikslui, ir tt. Vieno tik smerkimo nepakanka, dėlto kad skaitytojai nežino apie ką eina dalykas.

Vokiečių ambasados namas Washingtono. Pertrukus diplomatiškiems ryšiams su Vokietija, prie jo pastatyta sargyba.

Maksim Gorki.

Romantikas.

Gyveno-buvo Foma Varakinas, dailė, dviejų dešimčių penkių metų senumo, labai patikimas žmogus: jo kaukolė didelė, plėkšti. Vaikščiojo jis užrietas plačią nosį į viršų. Taip ir ro-dėsi, kad jis rengiasi kam nors sušukti:

— Na, tik paliesk mane, pa-bandyk.

Bet užteko arčiau pamatyti jo veidą, kuriame spindėjo napa-ribotos spalvos akys, kad supra-tus, jog tai eina labai paprastas vyrukas, kuris lyg ko tai susi-maišė.

Jo draugas Aleksej Somovas, irgi dailė, kartą pasakė Fo-mai:

— Koki tavo nepaprasta mura-za! Nors antakių užsiklijuo-tum, o dabar visame veide tik ir matosi plėkšti nosis.

— Ištikrųjų, — sutiko Foma, palietęs pirštais savo lūpas, — man biskutų truksta gražumo, — užtai Polia sako, kad mano akys gražios!

— Netikėk: ji tai kalba todėl, kad tu užfundytum daugiau a-laus.

Aleksej buvo dviejų metais jaunesnis už Fomą. Jis sėdėjo penkis mėnesius kalėjime ir daug perskaitė įvairių knygų. Kada jis nenorėdavo ir tingėda-vo suprasti savo draugą, tai jis sakydavo jam:

— Tai buržuazinis prietaras, utopija. Reikia pažinti kultu-ros istoriją. Tu klesinių prieš-gynių nesupranti.

Jis supažindino Fomą su dar-bininkų rateliu, kur susimaišiu-sis draugas Mark, mosteguo-da-mas rankomis, lyg paukščio sparniukais, greitai kalbėjo apie darbininkų judėjimą vakaruose. Fomai tie pasakojimai la-bai patiko ir jis padėjęs ranką ant krutinės kalbėjo.

— Tada aš suprantu, Aleša, — Tai ištikrųjų! Yra...

Sudžiuvęs, klastingas Somo-vas, primerkdamas žalsvas akis ir priklausdamas lūpas klausė:

— Kas — yra?

— Nugi tas patraukimas žmo-nių viens prie kito — tai yra! Pavyzdžiui aš: man visvien — ar tai gaisras, atlaidai ar šiaip pasilinksminimas, — mane ten traukia! Žmonės. Na kadir-bažnyčia — kodėl aš ten mėg-s-tu eiti. Todėl kad ten susirin-kimas žmonių.

— Tai prieis — nusisypsojo A-leksej, — Kuomet tu suprasi i-deją...

Foma sudavė kumščia į kru-tinę ir linksmai sušuko:

— Aš jau supratau! Štai ji, čia! Ją pirm visko aš ir paga-vau. Dabarties ji man kaip Die-vo motina visų nuskriaustųjų patiekia...

— Nuvažiavo!

— Ne, palaukite: atėikite pas mane visi, kurie vargstate ir kenčiate — taip? Ji?

— Eik jau, eik — juk tai iš evangelijos!

— Niekio nereikia! Ji, aš taip suprantu, visur ta pati. Reginiai — įvairūs, o pavaiks-las vienas! Teisingai?

Kada Aleksej pykdavo, jo vir-sutinė lūpa pasikeldavo į viršų.

smaili nosis sujudėdavo ir žals-vo akys pasidarydavo apskritos, lyg paukščio. Sausu balsu, ku-ris kartais pradėdavo braskėti, Aleksej intikrinančiai kalbėjo draugui, kad jis — utopistas, kad jis nesupranta klesinės ko-vos ir turbūt nesupras, nes Fo-ma užaugo šventiko namuose, kur jo motina užėmė tarnaitės vietą. Ten tai jam užnuodijo sielą buržuaziniams prietarais.

Aleša! — sušukdavo Foma. Kaip Dievą myliu — neuž-nuodijo! Visai priešingai... Kada buvau mažas, aš net į baž-nyčią neidavau. Viešpatie — ar gi aš tau meluosiu? Tai pa-skui, kada aš apskritai pradė-jau skaityti — na, pradėjo trau-kti prie žmonių! Čia — ne baž-nyčia, o suprantai, sielų susiveni-jimas. Čia ideja! Apie ką kal-bama? Broliai — susigėskite, ar gi galima taip gyventi? Ar jus žvėrys? Įkvėpinas melis ir sąžinės, Aleša, štai svarbiausis, kaip aš suprantu... Teisingai?

Ne, tai netiesa! Aleksej vis labiau ir labiau pyko ir Fo-mai ro-dėsi, kad jo žodžiai sprai-gė jam į nosį.

Foma tylėjo ir trinė galvą. Karts nuo karto susimaišiusiu balsu bandė nuraminti draugą.

Aš juk, Aleša, suprantu! Žinoma kova! Pats savaimi suprantama — čia jau — laiky-kis!

Bet, nukrypdamas, nuo savo linijos, umai pradėdavo darodi-nėti:

Aš juk, matai, kaslink žmo-gaus: kas tai yra aplamai žmo-gus? Ar aš — kultas? Jeigu tavimi, sakysime, pradės kal-ti, tai reikia plaktuku plėkti, — aš apie tai! Žmogus — ne įrankis teisingai? Ir vėl: žinoma — kova! Ką ir kalbėti. Bet — apaštališkas, ideja, kuri visuo-tina... pasaulinė taika...

Aleksej tylėdamas ilgai žiūrė-jo į savo draugą. Paskui lyg kapodamas Fomai ausis pasa-kė:

Ne, tu kvailas! Niekam ne-tikusi tavo galva... tai ant visa-dos!

Kairiais grasindavo jam, šal-tai ir intikrinančiai:

— Palauk — greit pradėsi-me skaityti kultūros istoriją — pa-matysi!

Foma nurindavo: nesu-prantami žodžiai visada slėgė jį. Jis su pagarba žiūrėdavo į tuos žmones, kurie vartodavo sve-timžodžius. Tie nesuprantami žodžiai piešdavo nepaprastus pa-veiklus. Taip, žodis utopija iš-saukdavo Fomos akyse didelę pelkę užaugusią žolę; atsargiai eina moteris su šv. Pančės vei-du, jos drabužiai halti, veide ma-tosi nepaprastas liūdėsio, o aky-se — ašaros...

Terminai "religijinis kultas" ir kultura primindavo jam Ve-lykų nakties bažnytinės apci-gas. Jam pradėjo rodyties, kad tas gudrusis mokslas gali at-megsti visus mazgus painių klausimų, sutvarkyti mintis, nu-šviesti gyvenimą. Kalbėjo jis daug, karštai lyg springdamas nuo žodžių ir savo neiškios spalvos akimis žiūrėjo į klausy-

toją. Nauji mintis išsaukdavo tvaną žodžių — jis mosteguo-davo rankomis, negarsiai ir linksmai kalbėdamas:

— Stebėtina! Butent tas! La-bai paprastai!

Išspradžių ratelėčiai ir jo dirb-tuvės draugai klausydavo ati-džiai, su žingeidumu, bet greit suprato, kad Fomas — ne dau-giau, ne mažiau, kaip barška-las. Pamiuęs sliksorius Egor Kašinas nekartą patardavo jam:

Nupjauk tu sau pusę liežu-vio, barškali nelentasi!

Bet tai nedarydavo į Varaki-ną jokios įtakos — jis į visus žiūrėjo draugiškai ir beperstojo užbėgo, lyg pavasario upelis.

Kada jis atėjo pirmu kartu pasiklausyti kultūros istorijos ir sužinojo, kad skaitys mažą, mė-lynakę pančę su stora kasa — jam pasidarė neramu ir bandė nežiūrėti į merginą.

Bet visgi matė, kad jinai kon-fuzijos, norėdama pridurti sau vaikiskam veidui seriąžią iš-raiską. Ji kalbėjo greit, netvar-čiai. Kada jai užduodavo klaui-mus, jos akys bėgindavo, o veidas parausdavo. Foma jau-tė galėjęs:

Matonai, pirmu kartu kal-ba, — manė Foma, žiurdamas į pilką sieną. Jam buvo nuost-bu, kad mergaitė kalbėjo apie žaibus, debesius, saulėlaidą, pasa-kiškus didvyrius, graikų dievus — jis nematė jokio sąryšio tarp ty dalykų ir, eidamas namo, skundėsi draugui:

— Žinai, Aleša, neišdegė! To-je temoje reikėjo kalbėti vyrui...

— Kuris turėtų stiprų, storą balsą. Žinai, kad butų skaitės, kaip dvyliką evangelijų...

Somovas ir pats buvo nepa-tenkintas ir urzgė per nosį:

— Ir išrinko... varliuką kokį! Labai manęs reikia, kas tai yra Zmei Gorinič... Mums tai labai gerai žinoma — tu papasakok kaip jį įveikė!

Geriau, kad butų tiesiog iš-tos storos knygtės skaičiai! — apgailestaudamas kalbėjo Fo-ma, bet užmiršęs apie tą napa-sisekiną, jis vėl svajojančiai te-sė.

O gerai, brolau Aleša, kad į mūsų suramėjęs žmo-nių kompaniją ateina toki ypa-tai... Stebėtina tai — žiūrėk!...

— Štai ką aš žinau, ar nenorite pa-siklausyti! — Labai gerai! Taip vieni prie kitų...

Pliauški vėjus! — rusčiai sustabė jį Aleksej.

Kodėl gi — vėjus? — klau-sė maloniai Foma: — Štai, tu sakai — klesia, o prie kokios kle-sios jinau priklauso? Gera panč-lė — ir viskas... Nusibodo jai gyventi tarp tokių žmonių, kaip mes, ir štai...

— Ir kada, po šimto paibelių, iš tavo galvos išgaruos tie kvai-li supratimai? — užsigavo So-movas.

Kokis jos ten — gerumas? Reikėtas, brolau, verčia ir ply-tak grauži! Jei jiems butų pasi-taikiusi geresnė vieta — jie ten ir eity, o ne pas mus. Visi jie tokie!

Foma pažiūrėjo į gatvę riog-sančias lempas ir paklausė:

— Tai jie, manai, — reikalo spiriamai?

Na, žinoma...

— Taip? — ištarė Varakinas keldamas galvą augšty. — Nenoriu, vienok, aš tau tikėtis!

Kodėl?

Kokis malonumas dirbti nepatinkamas darbas? Jeigu aš papratau dirbti rakandus, tai, sakysime, namų statymas man nepakenčiamas — teisybė? O jie lyg rąstus tašo...

Aleksej nusisypsojęs pasakė:

Na ir tegul sau tašo...

Kada Foma klausė antru kar-tu, tai jam pasirodė, kad mergi-nos žodžiuose slepiasi kas tai in-domaus, kas kuteno jo širdį. Užbaigus merginai kalbėti, jis paprašė:

— Drauge Liza — paskolinki-te man tą jusų knygą — gali-ma?

— Meldžiū, — pasakė ji, lyg ko tai nužugūgama.

Paskui Foma ėjo sykiu su ja miestan ir vis saugojos, kad neužgavas ją alkune. Iš abie-jų gatvės pusių stovėjo mažyčiai namiukai su tamsiais langais.

— Stebėtina! Butent tas! La-bai paprastai!

Ant stulpo degė lempa, kurios geltona, neaiški šviesa mirgėjo rudens nakties tamsioj. Oras buvo tvankus.

Foma kosėjo ir rinktiniais žo-džiais klausė Lizės:

— Reikia, aš galiu tikėti, kad senovės laikuose žmonės varto-jo vieną kalbą?

— Taip, arčiau, — buvo ty-lus atsakymas.

— Ir — jau tai darodytą?

— Tikrai darodytą.

— Stebuklinga! Tai — stebė-tina... Taip kad visi dabartiniai laikų pakrikusieji žmonės tar-na vo vienam tikslui... vadinasi, ir senovės buvo bendra visiems ideja — taip...

Bet jo žodžiai nesiklijavo ir jis mąstė ne apie senovę, o apie mažą pančę, kuri ėjo kiek ats-čiau nuo jo. Nuo apsupančios tamsos ji rodė dar mažesnė, negu ji ištikrųjų buvo. Foma patėmijo, kad pradedama pro ap-šviestą langą, ji nulenkdavo gal-vą ir stengdavos greičiau eiti.

— Stebėtina! — manė jis. — Toki maža esybė... nesibijo buti tarpe svetimų žmonių... o nak-tį, miesto užkampy... stebė-tina...

Kad nemostėgavus rankomis jis susikišo įs į kšienius. Tas nebuvo priprasta ir varžė jį.

— Ar tamsta nesibijote girtuo-klų? — paklausė jis.

Skubiai ir gyvai ji atsakė:

Ach, ne, labai bijaus... Čia jų tiek daug...

— Taip, — atsidusęs prakasė Foma, baisiai geria. Svar-biausia gyvenimą reikia kuo nors pripildyti, o tuo tarpu nū-ra kuo! Tai yra dvasinių gyve-nimų... Vynas, kaip žinoma, paakstina žmogaus fantaziją... Irgi negalima per daug pasmer-kti: juk žmogus nekaltas tam, kad gyvenimą prisiema palaiky-ti fantazijomis?

— Aš nekaltinu! — sušuko Liza. — Aš — suprantu. Tam-sta labai teisingai pasakė... stebė-tinai teisingai!

Tai labai nudžiugino Fomą — jis negalėjo nei atsiminti tokio atsitikimo, kad kas nors butų sutikęs su jo nuomone. Ištrau-gęs rankas iš kšienų ir moste-guodamas jomis, jis vėl pradė-jo intikrinančiai kalbėti:

— Jeigu, matote, knygos bu-tų pricinamesnės, tikėkite — kitas dalykas! Atvirai sakant — nereikia žmonių bijoties, už-tikrinu, jie užstarnauja pilno pasitikėjimo ir pasiguldėjimo. Dalykas tame, kad visko yra mažai, kaip jūs žinote, ir todėl visi pykti. Jokio pasitenkimi-mo nėra, kiekvienas turi savo draugą — likimą su baisiu iš-tvirkimo ir skurdo veidu, kaip išsireiškė poetas... Ir, supran-tama, kuomet tokie žmonės, kaip tamsta, pradės darbuotis tarp gyvenimo dugnan nupuol-usių žmonių, jie įsės gyveni-man turinį...

Liza pradėjo eiti išlėto, vieną

ranka laikydama sijoną, o kita — taisydama plaukus. Atsidu-susi ji pasakė:

— Taip, taip, tai tiesa.

— Fedor Grigorijč, — tęsė Fo-ma, pertraukdamas merginos kalbą, — šventiko sunus, pas-kurį gyveno mano motina, — labai geras žmogus mano moti-na! bet jau numirė, — Fedor Grigorijč, kuris greitai laiku liks profesorium, besiginčydamas su tėvu sakydavo: gyventi tai — žinoti! Ir labai paprastai!

Jeigu aš gyvenu, nežinodamas, kas aš esu, kur ir kokiam tiks-lui aš gyvenu — ko vertas tokis gyvenimas? Tai ne gyvenimas, bet tik merdėjimas prietaruose — teisybė?

— Gyventi tai — žinoti! — pa-kartojo Liza.

— Butent taip, drauge... tam-sta labai plačiai tai suprantate...

Foma nebeatsiminė, ką jis kalbėjo, bet taip daug ir karštai jis kalbėjo pirmu kartu savo gyvenime. Juodu persiskyrė prie X vartų, vedančių į didelius namus. Kratydama ranką Liza prašė:

— Ketverge ir panedėlyj — atmintinė! Nuo 7 val. vakaro — aš namie, lauksiu iki devynių — gerai?

— Su mielu noru! — sušuko Foma, trypdamas šalvygatvį — Labai dėkingas... Stebėtina!

Visą naktį jis vaikščiojo gat-vėmis, iškėlęs augšty galvą ir mintyse sakdamas karštas kal-bas apie tai, kad reikia pagelbėti darbu ir žodžiu tiems, kurie dar nesuprato, kad gyventi tai žinoti! Jis jautėsi labai gerai: rudens pilkas dangus lyg atiden-gė jam savo paslapstį ir iš er-dvės, lyg žvaigždės krito tokie gražūs, skambūs žodžiai, patis savaimi susidėdami į cilę gerų ir meilų minčių apie gyvenimą, apie žmones, ir to mintis nusle-bino net patį Fomą savo neper-galimu paprastumu, tiesa, pa-jiega.

Ketverge, jis sėdėjo Lizos kambary, nieko nepastebėda-mas, apart mėslių jos akių, ku-rios, jis matė, stengėsi suprasti jo kalbą. O jis žiūrėjo į jos akis ir kalbėjo:

— Vadinasi, figuriškai kal-bant, ideja, kad šviesa perga-tės tamsą, paeina iš dangaus?

— Taip, jeigu norite bet vis-gi kam čia dangiškas?

— Gražiau kaip tai skamba! Reikia — pamatinė ideja — saulė, kuri suteikia visiems gy-venimą! Tai stebėtina ir visai teisinga; vakar aš buvau išjęs už miesto — Jarilo, žinote — pasižiūrėti saulėlaidos. Visą labai lengva įsivaizdinti, kaip aprašyta: gyvatė, kardai, kova ir pergaltėjimas tamsos, o paskui patekėjimas — toki stebėtina šviesa. Saulėtekos, tiesa, ne-buvo, nes lėto, bet tai nieko ne-reikia. Aš daug kartų mačiau saulės tekėjimą ir kada bus gied-ra pasistengsiu dar pažiūrėti. Butinai!

Apsidairė aplinkui ir jam la-bai patiko tas jaukus kamba-riukas. Kampe stovėjo lova. Ant stalo priešais Foma gulėjo

Davadinčas Laikrodėlis
nežiurint kokiam darbe esi.

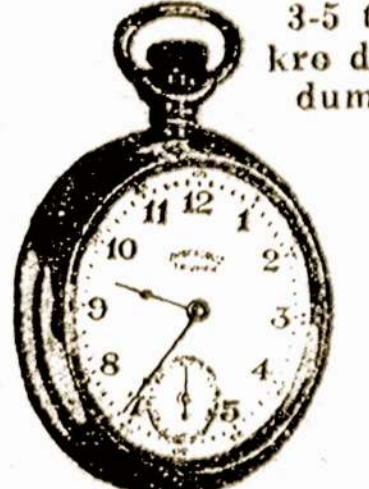
Nepaprastas ir stiprus išdirbimo. To-kiš, tai mechanizmas randasi Ingersoll laikrodėliuose. Už tai jie pake-čia didesnius susitrenkimus ir todėl Ingersoll'is yra jums tinkantis laik-rodėlis.

Ingersoll'iai yra davadinči — gva-rantiniai davadinčiai. Tas yra prirodyta 50 milijonams žmonių, ku-rie šiuos laikrodėlius pirkę.

Perkant laikrodėlį, savęs apsa-uojami, sausk "Ingersoll" Dabok, kad ant veido (eiferblato) būtų var-das "Ingersoll". Atmink, kad nevisi laikrodėliai Ingersoll'io kainos yra Ingersoll laikrodėliai.

Visur pardavėjai parduoda.

Ingersoll

Nepadailintas veidas	Žibantis veidas	Akmenuotas
3-5 ti- kro di- dumo	3-5 ti- kro di- dumo	3-5 ti- kro di- dumo
Triumph, \$1.50 Graziai išro- dantis ir atsakan- tis laikrodėlis. Kiti to- kio jau modelio, E- clipse, \$2.00, Junior, \$2.50; Midgel, mo- terims \$2.50.	"Radiolite," \$2.00 Parodo laiką tam- sumoje. Rodyklės ir valandos dengtos su "Radiolite," kuriame randasi tikro radiu- mo. Išlaidų žibie- mą per 8 metus.	Reliance, \$3.00 Plonas, 7 akmen- čių laikrodėlis; ni- kelinė virtina, \$6.00; paukuotas, \$6.00; Waterbury, \$3.00; "Radiolite," \$4.00.

daug įvairių knygų; sienos bu-vo apkabinėtos paveikslais gur-čiųjų rašytojų ir mokslininkų. Jų veidai tokie paniūrę, galvos apdengtos ilgais plaukais. Trin-damas puslėtas rankas, Foma tyliai juokėsi ir pasakojo:

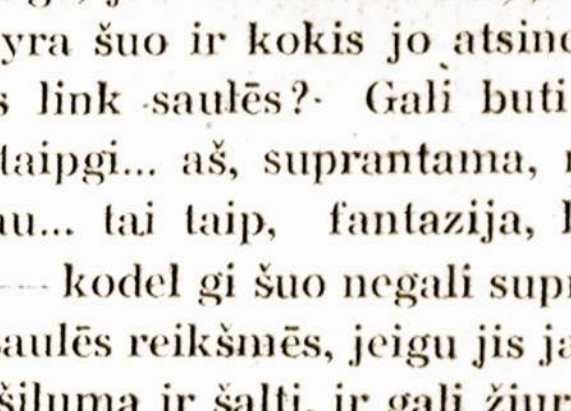
— Stebėtina, drauge, sėdžiu aš nulėdęs kojas ant skardžio, o prie manęs prieina šuo, tokis, žinote, mizernas, lyg ubagas nu-skurys. Išalkęs, senas, nejan-kus. Priėjo, atsisėdo šalį ir taipgi žiuri: žmogus ir šuo žiu-rime, žinote. Tiesą pasakius, drauge, juk dar nesužinota, kas tai yra šuo ir kokis jo atsišėi-mas link saulės? Gali būti ir jis taipgi... aš, suprantama, ne-žinau... tai taip, fantazija, bet bet — kodėl gi šuo negali supra-sti saulės reikšmės, jeigu jis jau-čia šilumą ir šaltį, ir gali žiūrėti į dangų. Kiaulė, tai, žinoma, kitas dalykas... Aš, žinote, da-gi pasijuokiau sakau, tai tikras gyvenimo tverėjas, a? Pažiūrė-jo jis į mane kreivomis ir pasi-traukė į šalį... visi sutvėrimai labai atsargi ir su nepasitikėji-mu žiuri vieni į kitus... Ildna darosi, mąstant apie tai! Žino-ma, tai kvailai gali atrodyti, bet kada aš perskačiau du pirmu perskirimu, tai — umai, žinote, lyg pirmu, kartu supratu — saulę! Saulė... tai labai papras-ta!

— Tamsta du perskirimu per-skaitei? — išgirdo Foma.

Klausimas pasirodė jam gan aštriu.

— Tik dvi, — atsakė jis ir nei iš šio nei iš to palietė sėdynę ant kurios sėdėjo, — mes turi-me, žinote, labai daug darbo. Chlobištacev, pirklys, išduoda savo dukterį už vyro. Zentas parėina į jo namus gyventi, tai mes dabar taisome rakandus...

5000
Šukų Parduota

Delko mes tik per vieną sa-vaite pardavėme 5000 šukų? Delko, kad nieko paprastesnio, geresnio ir naudingio del išnaikinimo pleiskany ir sus-tabymo plaukų slinkimo ne-gali būti. Jeigu tavo galvoje rindasi pleiskany, tai nelauk kol galva nupliks, bet tuojau pradėk šukuoti su Magnetis-kom šukom. Kaina 25c ir 50c. Siųskite tik pinigais, nes stampų mes neturime jau kur deti.

MAGNETIC COMB CO.,
422 Island ave., Rockford, Ill.

Progresyvė Lietuvių
APTIEKA

Užtikau vaistus iš viso svieto, išplidau receptus kaip Ameri-kos taip ir Europos daktarų. Išdirbu vaistus savo laborato-rijoje ir atsakau už jų gerumą. Užtikau visokias lietuviškas žoles.

Reikalaujantiems pasiūnėju krasa arba per express.

A. KARTANAS,
Aptiekorius ir Savininkas
3293 S. Halsted St. Chicago, Ill.
Tel. Drover 8418.

"AUDĖJAI"

Penkių veiksmų drama. Kaina 50c.

Tai veikalas, kuris nušviečia pradžios devyniolikto šimtmečio darbininkų padėji-mą; parodo, kaip Vokietijos audėjai, nebe-pakeldami priespaudos, sukyla prieš savo iš-naudotojus.

Nors veikalas yra sutaisytas lošimui, bet perskaityti jį yra taip svarbu ir inte-resinga, nes jis paduoda kaip pavyzdį, del-ko įvyksta sukilimai.

Siųskite reikalavimus šiuo adresu:

"NAUJIENOS"
1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

SENA-TVIRTA-UŽTIKIMA

SAUGUMO SRYTIS

1891

ŠI VALSTYBINĖ BANKA
aukaija saugumą ir patar-navimą; paremta 25 metų patyrimu.

Jūs turite dėti pas mus pinigus.

Turtas Virš \$2,800,000.00

1916

SCHIFF AND COMPANY STATE BANK
TVIRTA BANKA VAKARŲ PUSĖJ.
12th STREET ARTI HALSTED ST., CHICAGO.

Troškulį sukursto.

Smuklininkas Girtaitis įsitai-sė sau telefoną pavidale "skunc-rio." Kad jis telefonuoja, tai kostumieriams atrodo, kad jis geria, ir jie patis užsigėdžia dar po "skuncerį" išmaukt. Girtai-tis daro gerą biznį.

Korespondencijos

(Tasa nuo 3 pusl.)

sio mėnesių š. m. kolektojuant ant Morgano ir Tevesky surinko vos \$11.00. Toje pacioje miesto dalyje pirmiau surinkdavo net po \$60.00. Ir kitose vietose sumažėjo parapijų duonumas.

Bažnyčios komitetas matydams, kad dalykai virsta blogon pusėn — veiklesnį jo nariai pradėjo išmetinėti kunigui už negarą elgimasi ir pareikalavo, kad kunigas paskelbtų parapijos mitingą. Kunigas gi jiems atkirtė „kad be trijų metų“ nevalna šaukt mitingą. O jei paibaigęs parapijos pinigus, tai ir pats galės išvažiuoti. Toks kunigo užreikšimas sujungė parapijonus ir jie nelaukė kunigo leidimo sausio 29 d. nusisamdė sveitinę ir susaukė mitingą. Ten prasklino nuo tarnystės kasierių Joną Labanauką, kuris pataikavo kunigui. Į jo vietą išrinko naują. Tuo tarpu senieji kunigo šalininkai ir gi nenorė pasiduoti. Eina taisybės. Kuo tai pasibaigs, nežinia. Buvo pasklydusios kalbos apie rinkimą kokių ten paršių. Ties parašus buk rinkę kunigo šalininkai. Delko, neteko sužinot.

Kas bus nebus iš tų visų sujučių, o kunigui duonėlė tai sumažėjo. Atleityje gal ir daugiau sumažės. Pašalinis.

MONTELLO, MASS.

kunigiška dora.

Kunigų „Draugo“ redaktorius (kun. Maliauskas) 32-me savo laikraščio numerįje, „ipuočės hysteros paroksisman, kurs rubežiuojasi su iš proto išėjimu“, paskutiniomis žodžiais išsikeik išsipludo ir ant „Naujienu“ redaktoriaus, ir ant paties dienraščio, ant jo rašytojų ir dagi skaitytojų.

Kunigai sakosi esą Kristaus mokslo skelbėjai. Gražiai, labai gražiai jie tų Kristaus mokslo skelbia. Tai labai tinkamas buklas dorai, broliškumui, artimo meilei skelbti...

Bet tai ne viskas. Pasiskaitykite to paties kunigų organo 19 numerįj koresp. iš Montello pamatysite, kokių gražiųjų perltų ten sukrauta ant socialistų. Štai: „Socialistai, tai nedora gauja, tai ne mūsų tautiečiai, tai Lietuvos žudytojai“, etc. Po tais šmeižimais padėta trys pavardės: M. Abraščinsko, J. Vaidiuno ir A. Vaitkaus. Kaltinti redaktorių už tuos biauirus šmeižimus būtų ne vietoj, kadangi po jais pasirašo trys žmonės. Bet dalykas štai toks: Nedėlio, vasario 11 š. m. viešame susirinkime Tautiškaime Name, Montello, vietos socialistai perskaitė iš „Draugo“ korespondenciją publikai. Tuomet iš publikos pakyla A. Vaitkus — vienas iš pasirašusiųjų po korespondencija — ir viešai užreiskia, kad jie visai ne taip buvo parašę korespondenciją, kaip „Drauge“ paskelbta, kad „Draugo“ redakcija jų korespondenciją suklustavus, sufalsifikavus

pagal savo skonį... Tokiu korespondento užreikšimu publika labai nusistebejo ir išreiskė didelį papeikimą tam kunigų organui.

Tegul gi dabar „Draugo“ redaktorius atsako, ar jis ištikrųjų tą korespondenciją iš Montello suklustavo, ar ne, ir ar „Draugo“ red. atsako už savo korespondentų ir rašytojų raštus, kaip kad jis reikalauja iš kitų laikraščių redaktorių?

Naivietis.

Atsakymai į Klausimus.

Patėmėjau „Naujienuose“, kad bus registravimas ateivių. Negaliu suprasti, ar registruotis reikės tik tiems ateiviams, kurie yra pilni piliečiai, ar tiems tik, kurie ne piliečiai? Žmonės pasakoja, kad Rusija padarius su Amerika sutartį, ir vyrus siųs į Franciją, ar tai teisybė ar melas? Melsčiau tautai paaiškinti per „Naujienuos“, nes daug yra, kur apie tai norėtų žinoti.

Kaz. Brazevičius.

Atsakymas: — 1) Apie registravimą ateivių ne piliečių nėra dar jokio įsakymo. Kongresui, Washington, buvo tik paduotas tokio registravimo projektas, bet ar tas projektas bus kongrese svarstomas ir priimtas, dar nežinia. 2) Tokios sutarties tarp Amerikos ir Rusijos nėra. Tai tušti gandai.

ATITAISYMAS KLAIDŲ.

Vakarykščiame „N-nų“ numeryje, 4 psl., „Vokiečių opozicijos manifestas“ taikos reikalavimai antrame paragrafe išspausdinti: Ko opozicija reikalauja, tai taikos tokiomis sąlygomis, kad nebūtų nei nugalėtųjų, o tūri but: ... kad nebūtų nei nugalėtojų nei nugalėtųjų. Apžvalgoj, trečio straipsniaus pradžia išspausdinta: Ir dar viešame „tarptautiniams klesų kovos pamatams paremtas pamatas“. Čia paskutinis žodis „pamatas“ visai bereikalingai statytojo įbruktas.

Turgaus Žinios

Valgomieji produktai.

CHICAGO, Vas. 20, 1917.	
Zemiau paduodamos produktams kainos dera tik uždamu (wholesale) perkant; iš sankrovų perkant šeimyninės moka brangiau:	
Sviestas:	
Extra Creamery	42
First	41½
Seconds	35-38
Ladles	32-33
28-29	
Oleomargarinas:	
Stalut	22-24
Keptimui	16-18
Kiaušiniai:	
Extras	46-47
Firsts	41-41½
Paprasieji firsts	39-40
Maistui	39-40½
Purvinieji	37-38
Checks	36-37
Suris:	
Twins	24
Daisies	24
Young American	24
Longhorns	24
Sveicariškas	33-36
Limburger	24
Brick	22-25
Paukšėtai, gyvi:	
Kalakutai (svarui)	14-23
Vištos	16-20½
Viščiukai	21
Anšis	20-22
Ząsis	16-18
Paukšėtai, išdarinėti:	
Kalakutai (svarui)	28-32
Vištos (svarui)	20-21
Anšis	18-22
Ząsis	15-19

LOKIS

Lietuvių Legenda.

Labai indomus pasiskaitymas iš užrašų 1866 metų. Knygelę parašė P. Merimee, vertė L. Juras. Išeista „Naujienu“ B-vės. Kaina 15c.

„NAUJIENOS“

1840 S Halsted St., Chicago, Ill.

Vertėnia: —
50—60 svarų, svarui ..13½—14
60—80 svarų ..14½—15½
90—100 svarų ..16—16½
140—145 sv.; kaul. 12—14

Jautiena, No.1 No.2 No.3	
Ribs (svarui) ..18½ ..18 ..11½	
Loins ..28 ..22 ..13½	
Round ..14 ..13½ ..11½	
Chucks ..13 ..12½ ..11	
Plates ..12 ..11½ ..9½	

Kiauliena, už 100 sv.:	
20—40 svarų ..12.50 ..14.50	
40—60 svarų ..12.50 ..13.50	
60—100 svarų ..11.00 ..12.00	

Bulvės, bušelis	2.50—2.75
Saldžiosios, statinė	4.50—5.50

Daržovės:	
Burokai, didelė bakla	\$3.50—5.00
Kauliškai, dežė	9.25—14.25
Agurkai, dežės, 2 tuz. ..	75—250
Salierai, dežė	1.50—2.00
Morkos, didelė bakla	5.00—7.00
Kopūstai, did. gurb. ..	2.50—3.00
Solotos, did. dežė	2.50—3.00
Cibulai, 100 sv.	10.00—11.00
Stringbeans, did. gurb. ..	4.00—6.50
Tomėtos, pintinė	2.50—4.00
Griesciai, did. stat. ..	4.50—5.00

Vaisiai, zali:	
Obuoliai, statinė	2.50—6.00
Grapefruit, d. 46—56 št. 250 ..	3.85
Apelsinai, dežės	1.50—3.25
Citrinai, dežė	3.00—3.25
Ananasai, gurbos	3.00—3.25
Žemuoģės, kvorta	20—32

Cukrus, už 100 sv.:	
Praustas, H and E	9.08
Standard cane, smulkus ..	7.90
Burokų, smulkus	7.70

MILTAI

Vasarių kviečių—	
Special brand	9.80
Patents	8.45
Straights	8.25
First Clears	7.20—7.50
Prastosios rūšies	5.50—5.80

Ziemkėnių kviečių—	
Patents	8.20
Standard	8.00
First Clears	7.20—7.50
Second clears	6.00—6.50

Ruginiai—	
Baltieji	7.50
Tamsieji	7.05

Gyviųjų turgus.

CHICAGO, Vas. 20. Gyviųjų atga-	
bentų siap: galvijų ca. 7,500; avių	
16,000; ovesių 4,000; kiaulių	
28,000. Paduodamos kainos:	
Galvijai:	
Jautiai, parinktieji ..	10.00—12.10
Kiek menkesni	9.00—10.00
Mituliai	10.50—11.15
Sotekers and Feeders ..	7.00—8.35
Versiai, parinktieji ..	7.00—9.00
Karvės, vidutinės	6.00—8.25
Buliai	6.75—9.25

Kiaulės:	
Sunkios (250-400 sv.) ..	12.25—12.70
Vidut. 200—250	12.30—12.65
Lengesnės	11.85—12.50
Paršai, geri	10.00—10.90

Avys:	
Mitulės	11.90—13.85
Senės, geros	9.00—11.85
Aviniai, geri	10.00—11.90
Erat	13.00—14.50

JAVAI

Kornai	1.00—1.02
Kviečiai	1.49—1.70
„Naujienu“ No. 2	1.45—1.47
Miežiai	1.00—1.30
Avižos	58½—59½

ŠIENAS	
Motiejukų, geriausias ..	17.50—18.50
Motiejukų No. 1	16.90—17.00
Motiejukų No. 2	14.50—15.00
Mot. No. 3 mišytas	13.00—15.00
Kultų motiejukų	8.50—10.50
Dobilų, sulig rūšies	13.50—15.00
Prerijų, sulig rūšies	10.00—15.00
Packing	7.50—8.50

Siaudai, ruginiai	10.00—11.00
Kvietiniai	9.50—9.54
Avižiniai	8.50—9.54

Naujienu agentai

Kurie užturi platinią „Naujienu“ savo miestuose arba distriktoje. Pas juos galima gauti pirkti „Naujienuos“ pavieniais numeriais.

CHICAGO, ILL.	
18-tos gatvės Skyrius: P. Misunas, „Naujienuose“, 1840 S. Halsted St.	
North Side Skyrius: P. Pučkukas, 1579 Milwaukee Ave., 2-ros lubos	
Bridgeport Skyrius: J. Jakubauskas, 3231 S. Halsted St.	
Englewood Skyrius: B. Misunas, 8127 S. Normal Ave.	
Brighton Park:	
M. D. Seefor, 2432 W. 39th St., Mr. Smith, 3813 S. Kedzie Ave., J. Minkevicius, 3848 S. Albany Ave.	
Zurauškas, 4053 S. Maplewood Ave.	
Atlantic City Skyrius:	
A. Janauskas, 4563 Wentworth av. F. Sandagra, 5418 S. Princeton av.	
Kensington, Roseland ir Burnside.	
Skyrius: S. Misunas, 149 E. 107th St.	
West Side Skyrius: A. Ambrozevičius, 2337 S. Leavitt St.	
Town of Lake Skyrius: J. Kaulinas, 4601 Hermitage ave., Chicago.	
ILLINOIS VALSTIJOS:	
Cicero, Ill. J. Matulis, 1438 S. 49th av St. Charles, Ill.: W. Grabauskas, 19 W. 2nd St.	
Melrose Park, Ill.: Chas. Kochones, 2005 W. Lake St.	
Springfield, Ill.: K. Lagunas, 1716 Matheny Ave.	
DeKalb, Ill.: Mike Taruti, 1148 Market St.	
Davenport, Ill.: W. A. Zilinskas, Box 210.	
Rockdale, Ill.: via Joliet, D. Lukša, 140 Moon Ave.	
Westville, Ill.: St. Mazrems, Barber Shop, State St.	
Waukegan, Ill.: J. Milosevičius, 801 — 8th St.	
So. Chicago, Ill.: Max Feldman, 8904 S. Houston Ave.	
Rockford, Ill.: St. Petrauskas ir Račkėvičius, 1012 S. Main St.	
W. Pullman, Ill.: W. Pitypas, 720 W. 120 St.	
Harvey, Ill.: Z. Putramentas, 15725 Finch Ave.	
Chicago Heights, Ill.: M. Remelka, 1330 — 15th Ave.	
Spring Valley, Ill.: A. Jakubauskas, 516 Cleveland St.	
Kewanee, Ill.: K. Valančius, 506 E. 7 St.	
Pana, Ill.: W. W. Petraitis, 210 W. Wash St.	

Livingston, Ill.: K. E. Cbrtulis, E. St. Louis, Ill.: Zickus, 459 Collinsville Ave.

Springfield, Ill.: K. Stockus, 1530 Sangamon Ave.

E. St. Louis, Ill.: K. Zukauska, 123 St. Clair Ave.

MASACHUSETTS VALSTIJOS:

Montello, Mass.: P. Kuprys, 135 Ames St.

Montello, Mass.: B. P. Miskinis, 35 Arthur St.

Worcester, Mass.: M. Paltanavičius, 15 Millbury St.

Montello, Mass.: A. Paltanavičius, 135 Ames St.

Lawrence, Mass.: A. Ramanauskas, 101 Oak St.

Montello, Mass.: P. Stiga, 314 Walnut St.

Jersey City, N.J.: D. Pilka, 242 Wayne St.

Bayonne, N.J.: A. Schwartzburg, 13 W. 23rd St.

Cliffside, N.J.: K. Steponavičius, Box 17.

NEW YORK VALSTIJOS:

Albany, N.Y.: M. Lazarus, 196 N. Boulevard

Amsterdam, N.Y.: Mr. Males, 145 E. Main St.

Amsterdam, N.Y.: J. Mikenas, 235 E. Main St.

Bridgeville, Pa.: T. Gelchis, P. O. Box 407.

Rochester, N.Y.: M. Paltanavičius, 451 Hudson Ave.

MARYLAND VALSTIJOS:

Baltimore, Md.: A. Brazis, 650 W. Lombard St.

Baltimore, Md.: J. Filipovic, 437 S. Paca St.

IOWA VALSTIJOS:

Cedar Rapids, Iowa: F. T. Martin, 1209 S. 3rd St.

Sioux City, Ia.: Jos. P. News Co., 2510 Correctionville Rd.

OREON VALSTIJOS:

Portland, Ore.: Omara News Co.

NEBRASKA VALSTIJOS:

So. Omaha, Nebr.: W. Waskel, 3223 O St.

So. Omaha, Nebr.: A. Zolpis, 5508 So. 32 St.

OHIO VALSTIJOS:

Cleveland, Ohio: F. Januska, 2529 Superior Ave.

Cleveland, O.: A. Valentin, 2120 St. Clair Ave.

PENNSYLVANIA VALSTIJOS:

Pittsburgh, Pa.: Port News Co., Liberty Ave. and Grant St.

Kulpmont, Pa.: Jos. Burauškas, Pittsburgh, Pa.: F. Krasowski, 2809 Penn Ave.

Pittsburgh, Pa.: J. Kalkus, 2204 Forbes St.

Pittsburgh, Pa.: F. Tevlovich, 2228 Tustin St.

Duquesne, Pa.: K. Lideka, 306 Hamilton ave.

Scranton, Pa.: J. Televish, 1726-28 Jackson St.

MICIGAN VALSTIJOS:

Grand Rapids, Mich.: J. Zilinskas, 452 W. Leonard St.

WEST VIRGINIA VALSTIJOS:

Minden, W. Va.: F. Gumauskas, Box 138.

INDIANA VALSTIJOS:

E. Chicago, Ind.: A. Mikšis, 5016 Baring Ave.

Indiana Harbor, Ind.: Bol. Bolotov, 3814 Deodor St.

Gary, Ind.: V. Vaidiatis, Box 122 Tolleston Station

Gary, Ind.: Tolleston Sta.: G. Gallagher, 1111 Roosevelt Str.

WISCONSIN VALSTIJOS:

Kenosha Wis.: K. Paukštis, 800 Park St.

Racine, Wis.: Tony Vegda, 1029½ Lachwood ave.

Racine, Wis.: John Marais, 1006 Gideon Ct.

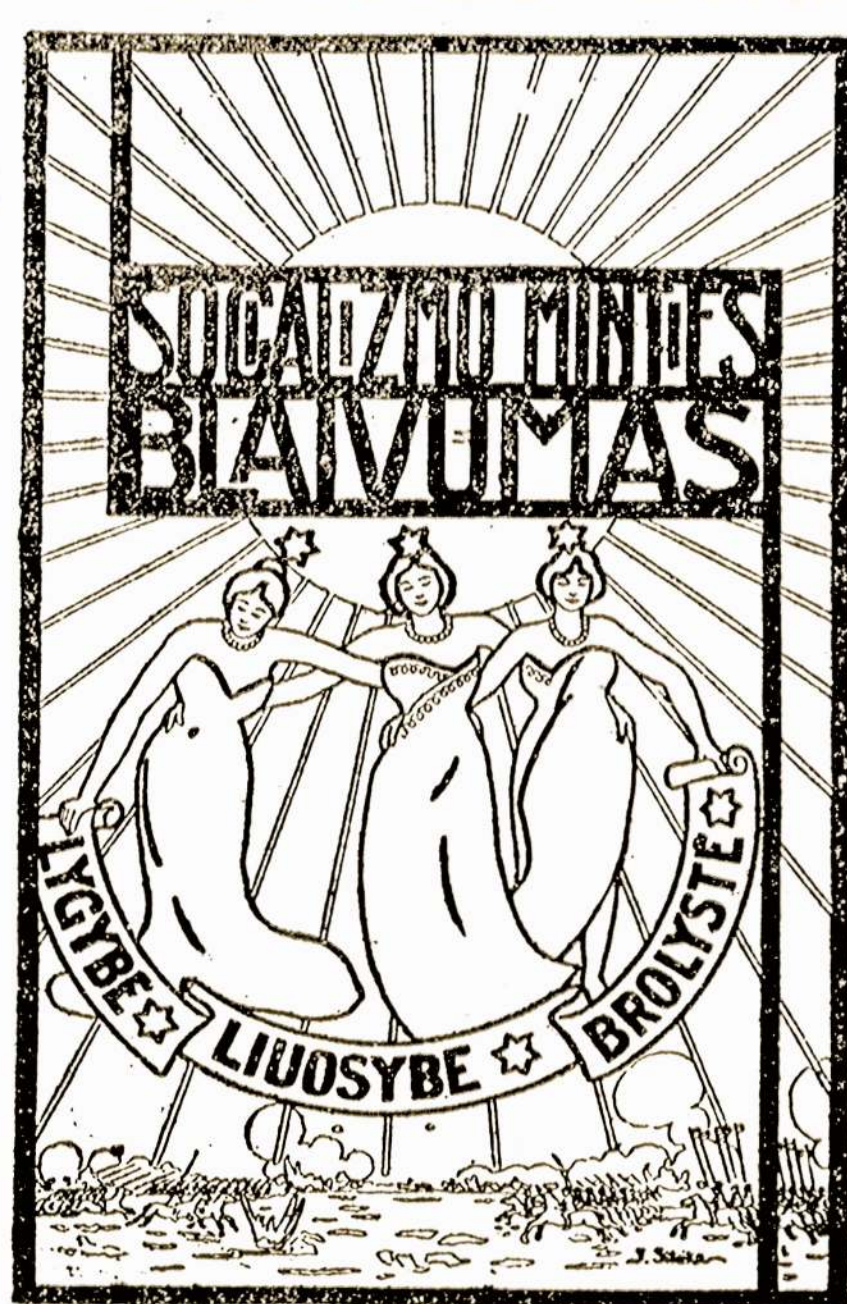
CONNECTICUT VALSTIJOS:

Harrington, Conn.: V. 62 Lewis St.

Waterbury, Conn.: J. Pruselaitis, 775 Bank St.

New Haven, Conn.: J. Vaidiavicius, 286 Wallace St.

SOCIALIZMO MINTIES BLAIVUMAS

Pavyzdys knygos viršelių paveikslų, piešto keturiomis spalvomis.

Knygą Socializmo Minties Blaivumas angliškai parašė žinomas socialistų veikėjas ir rašytojas Jonas Spargo, o lietuvių kalbon, autoriui leidus, išvertė A. Lalis.

Aprašyti visą šios knygos vertę čia nei negalima. Pasakysime tik tiek, kad ji parašyta taip įdomiai, jog pradėjus skaityt sunku ir beatsitraukti: skaitai kai kokią pasaką ir tuo tarpu nejučioms susipažįsti su socializmo mokslu, su socializmo tikslais ir uždaviniais.

Mūsų kunigai, kunigų leidžiamieji laikraščiai, ir jų nusamdytieji agitatoriai besistengdami trukdyti socialistišką darbininkų judėjimą, pliauškia prasiimanę visokių nebutų dalykų apie socializmą. Gi žmonės, kur irgi nepažįsta gerai socializmo mokslo, dažnai tiems kunigų pliauškimams intiki. Kas perskaitys šią knygą, pažins kas ištikrųjų yra socializmas, ir į kiekvieną priešų užmetimą mokės atsauti rimtu argumentu taip, kad tie socializmo priešai turės bematant savo burną užčiaupti.

Todel sakome, kad nei vienas lietuvis darbininkas neturėtų apsieiti be šios knygos.

Pastebėjime prie to, kad Socializmo Minties Blaivumas netikėtai savo turiniu, bet ir technikos žvilgsniu bus tikra lietuvių darbininko knygyneio pažiba. Stambios, aiškios raidės, daili spauda, gera grynopaupieria. Ypatinai puikus knygos viršelių paveikslas, pieštas žinomo mūsų dailininko, p. Jono Šileikos. Tas paveikslas ant knygy viršelių spausdintas keturiais dažais.

Knyga turi 230 lakštų.

Knygos kaina, neapdaryta 75 centai; dailiais tvirtais audekliniais apdara, \$1.

CHICAGOS ŽINIOS

IŠ WEST SIDES.

Vyčių manevarai.

Paprastai vyčių 24 rotos stovykla tai Aušros Varty parapijos svetainė, kur jie nuolat susirenka muštui, kad išsilavinus tik, idant apskelbus mirtiną karę — kaip jie vasarą pranešė socialistams. Anandie įsijusę 24 rotos kareiviai, išėję, iš savo stovyklos, padarė ataką ir užkariavo Karvoskio svetainę, kame jie paskui užė, kaip avilyj. Taip jiems beužiant, vienas vytis ir vyčė susivaidijo susiniovė del klausimo: kas pirmiau atsidaro, viršta ar klausinias? Negalėdami išristi to klausimo, kreipėsi į kolį tai Gibulį. Tada išėję ant pagrindų pradėjo aiškinti: višta, višta — klausinias. Vienas iš vyčių publikos sušuko: "Gibulis, cibulis!" Salė kilo triukšmas; manė mat, kad atsiliepi nevidonas "ciecilikas", bet pasirodžius, kad atsiliepusis buvo jų pačių žmogus, vėl viskas nurimo, nusprendė, kad sugrįžę savo nuolatini stovyklon vyčių teismas nutėis triukšmadarius ir bus aliktas kriukis. Po to triukšmą vyčių armija vėl pradėjo savo manevarus ir tėsė iki vėlyvai nakčiai. Apie pirmą valandą nakties, pačmė po burg ant drąsos, pradėjo skirstytis apsiginklavę istūntintais bateliais. Beinanat pasipainiojo jiems ant Leaviti ir 23 place du jauni vaikėžai. Buteliais ginkluoti kareiviai stėjo tuoj kovon, manydami turbūt, kad jie čia "ciecilikus" sučiupę. Bet ir čia buta jų plauko vyruky, ir taip jau išsilavinusių kareivait. Na, ir prasidėjo kova.

Kiek girdėt, dabar, įgamasai patariam, busias teismas. Visi vyčių armija sujungdina ir pastatyta ant kojų, kad išgelbėjus iš nelaimės savo kareivius.

— -- --

Vyčių 24-tos rotos armija nutėius, kad jų vyriausia galva metodologijos daktaras, apclidžia juos. Kažin, kas dabar besikeičia ir besikolios Aušros Varty parapijoj? Kunigas Serafinas netoks geras specialistas. Kun. Maliauskui čia esant, Aušros Varty bažnyčios sakykla tai buvo keikimo vieta socialistų ir jiems pritariančios visuomenės. Beveik nebuvo nedėdienio, kad iš sakyklos nebūtų pylęsi blaiausiai keiksmai ant "Naujienu" socialistų. O tie nevidonai socialistai tai kaip kokia nepajudinama uola stovi ir dirba savo darbą nieko į hysteriskus pavkaišėlių šokinėjimus ir gerklavimus nepaisėdami. Žmonės mat, supranta jau verly ty keiksmų ir tik iš jų juokiasi. Štai galii parodyt pavyzdį: Nepersemai Meldazio svetainėj klerikalai buvo parengę prakalbas klerikalų agitatoriui Bielskiui. Na ir ką? Kolei kalbėjo, žmonės klausėsi, o kaip tik pasakė, kad reiks duoti pinigų, tai tuoj didžiama išėjo, o kurie liko tai ir tie neką davė. O tas atsitiko

pačioj kunigo Maliausko tvirtovėj. Taip atsitikus, kalbėtojas Bielskis saukėsi, kad jis negalėjęs nei kalbėti iš piktumo. Ne ką padarysi. Klerikalų politikos šelpti žmonės nebenori.

Olesius.

NORTH WEST SIDE
DIDELIS MASINIS
SUSIRINKIMAS.

Pėtnyčioj, vasario 23 d. įvykis visuomenis protesto prieš karę susirinkimas, Schoenhofeno salėje, kam-pas Milwaukee ir N. Ashland Ave. Visi šios kolonijos lietuviai ateikite, nes tai svarbus klausimas šioje valandoje. Amerika gali nuslysti karėn, jei žmonės, savo nesupratimu, nepakels savo balso ir neužprotestuos.

Šie susirinkimai yra laikomi tam, kad karės pavojus būtų prašalintas. Kas nenorite, kad Amerika įsiveltų į kruvinas karės skerdynes, ateikite į šį susirinkimą.

Rengėjai. . .

BRIGHTON PARK.

Subatoj, vasario 17 d., Liberty svetainėj, Keistučio Kliubas turėjo balių su programu. Viskas gan puikiai nusisekė. Programas nors buvo ir trumpas bet gan žingėdus. Keistučio Kliubo choras puikiai sudainavo keletą dainelių. Be to, buvo solo, monologai ir deklamacijos. Paskui prasidėjo šokiai, kurie tėsėsi iki vėlyvos nakties.

Reikia pasakyti, kad tvarka buvo pavyzdinga. Publika, galima sakyti, rinktinė. Visi smagiai linksminosi.

Geistina, kad kliubas ir daugiau parengtų tokių vakarų, kur jaunimas turėtų progos linksmai ir padoriai praleisti laiką.

Vasario 18 d. Kliubas laikė savo mėnesinį susirinkimą. Delegatai, kurie dalyvavo Chicago Sąjungos Draugijų susirinkime, išdavė savo raportą. Raportas priimtas ir delegatai palikti ant toliau. Kliubas nutarė surengti visą cilę paskaitų ir vieną vakarėlį.

Malonu, kad kliubas rupinasi apšvietos reikalais. Todel ir šios aplinkės gyventojai privalo remti Kliubo užmanymus. Pirmoj vietoj delto, kad tai atneš jiems patiens naudą, o antara — del to, kad, apskritai imant, paskaitos turi didelę įtaką į žmones, pripratina juos rimčiau galvoti.

Keistučio choras kasdien cina gerin ir, nėra abejonės, kad netolinioj ateityj jis bus vienu geriausių chorų Chicagoj.

Kliubo dramos skyrus irgi nesnaudžia. Jis sparčiai rengiasi prie vakaro, kuris atsisbus balandžio 15 d. Scenaj bus pastatyta "Jono Širdis."

Kaip Žmogus Mansto

Knygelė parašyta JAMES ALLEN, versta ST. BIEZIO, spauda J. Ilgaudo.

TURINYS:

- Mintis ir charakteris.
- Minties pasekmė ant aplinkybių.
- Minties interio ant sveikatos ir kuno.
- Mintis ir tikslas.
- Mintis—faktorius nuveikime.
- Svajonės ir idealai.
- Rimtumas.

Kaina 15c.

"NAUJIENOS"
1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Žodžiu sakant, brightoničiai kruta, juda. Ir juo tolyn, tuo tas judėjimas darosi didesnis.

Agotos Sunus.

"BIRUTĖS" VAKARAS.

Pracitoj nedėlioį įvyko "Birutės" vakaras-koncertas, Unity Club svetainėj. Apskritai vakaras nusisekė kuopuikniausia. Svetainė graži, erdvi; publika parinktinė — Chicago puikniausias jaunimas ir inteligentija — darė malonų, smagų įspūdį.

Koncertinė dalis nusisekė labai gerai, ką parodė gausingi aploclimantai. Programė dalyvavo chicagiečiams gerai žinomas dainininkės ir dainininkai: p-lės S. Staniulitė, A. Žemaitė, A. ir E. Rudauskaitės, M. Rakauskaitė, p. P. Sarpalius, Paul Stogis, J. Malinauskas, Pr. Jakutis. Kiekvienas dalyvavusių atliko savo užduotį gerai. Bet vakaro liaurus nusisekė p.

Pr. Jakutis, kuris buvo priverstas net keturias dainėles sudainuoti, o kartu su jo liaurais dainos p-lės M. Rakauskaitė; ji ypatingai gerai atliko M. Petrausko dainelę "Beržo raudą."

Koncertas užsibaigė "Birutės" choro dainomis. Chorą vedė p. P. Sarpalius.

Aplamai imant, vakaras paliko publikoj labai gerą įspūdį, tuo labiau, kad paskutiniu laikui "Birutė" buvo kaip ir užmirus. Nekurė buvo besirengią šitai draugijai ir kryžių uždėti ant kapo. Tėčiau vakaras parodė, kad draugija nei nemano amirbiti, bet su nauja energija pradeda veikti. Chore dalyvavo apie 45 ypatos.

Reikia turėti vilties, kad šitas vakaras paskatins jaunimą prisidėti prie choro ir tuo dar labiau padidinti jų skaičių ir pagerinti kokybę.

Po vėlykų "Birutė" žada pastatyti scenoj naują M. Petrausko operetę "Lietuviškas Milionierius."

JANITORIŲ STREIKAS
SLENKA GEROMIS VĖŽEMIS.

Pracitą nedėdienį įvyko Amerikos darbininkų federacijos mitingas, kuris buvo suauktas tuo tikslu, kad pagelbėtų streikuojantiems unijos janitoriams. Buvo pakviestas janitorių unijos komitetas, kuris išreiškė savo mintis ir prašė kaip galint pagelbėti janitoriams. Turin pasakyti, federacija mums nieko negali pagelbėti, nes, kaip žinoma, ji turi padariusi kontraktą su bosais ir tol negali išieiti streiką, kol nepasibaigia kontraktas. Jeigu nebūtų surišta kontraktų, tuosykas kita. Mums yra labai sunku streikuoti, bet ar šiaip ar taip, jeigu streikuojantys taip tvirtai laikysis vienybėje, kaip kad iki šiol neįstengs bosai mumis pergaleiti, ale mes juos pergalesime ir jie turės noroms-nenoroms išpildyti mūsų reikalavimus. Su skėbais jie ilgai negalės išsilai-kyti. Matosi jau pasekmės iš skėbų darbo, vienur skėbas pavogė \$250 vertės plovėjų, kitur \$150 pinigų, dar kitur ofisuose nuo statų berinkdami popierų dokumentus sudraskė ir daug, daug visokių nustolių skėbai pridirbo. Todel aišku, kad neuzilgo prispirsime prie sienos bilingų manadžerius, tik dar pakentėkim kiek. O pergalė bus mūsų.

Rokas Streikieris.

TOWN OF LAKE.

Vasario 18 d. LSS. 234 kuopa, turėjo nepaprastą susirinkimą Settlemente, 4630 Gross ave. Buvo keletas svarbesnių nutarimų organizacijos reikalais. Be to, nutarta ruošties prie ateinančio maskinio vakaro. Svarbiausia visgi, tai kad kuopa pradėtų daugiau veikti propagandos ir agitacijos žvilgsniais šioj apie-

linkėj. Perdaug šios kolonijos kamputis migloms užklotas, rudija ir pelija!

J. Aceris.

CICERO, ILL.

Vasario 17 d. Jaun. Liet. Socialistų Lygos 2-ji kuopa turėjo susirengus draugiško pasilinksminimo vakarėlį Tomul ir Co. svetainėje. Žmonių buvo nedau-giausia, bet tie, kurie atsilankė, turėjo gražios pramogos.

Vakaro programėlis susidėjo iš kalbų, deklamacijų ir dainų. Pavyko viskas gerai. Gal tik laikurių kalbėtojų kalbose truko minties aiškumo apie protestą prieš karę kalbant.

Girdėt, kad minėtoji Lygos kuopa dabar mąsto apie didelio vakaro surengimą.

Tą patį vakarą ir Ledų Išvežiotų unija buvo surengus savo balių J. Jukniaus svetainėje.

J. Aceris.

Majoras sugrąžino laisnius se-kamiems salunininkams: Jos. Rasche, 3600 S. Winchester ave.; Poremba, 1730 W. 17th; Otto John Daniel, 1401 S. Keelar ave.; ir Louis E. Franks, 1200 W. Lake.

T. P. Sears iš Fairfield, Ia., sunkiai sužeistas gatvekarium. Maža vilties, kad pasveikty.

Dr. A. Christian Rasmussen, 300 W. North ave., areštuotas už padarymą aboreijos.

Louisa Rust, 81 metų, 3324 Lowe ave., nutrosko nuo gazo.

Piktadariai. . . apiplėše. Geo. Kraff and Co., 2552t North ave. Laimėjo \$785.

Apsiginklavę plėšikai atėmė iš Thos. Watts, agento, \$13.

Piktadariai apdraskė plaukus Gertrude Ellis, 122 W. Ohio.

Nežinomas žmogus pasikorė. Vieta — 15915 S. Mason ave.

Telefonas: 3331 373

Akušerka

Mrs. A. Vidikas

Baigusi Akušerijos Kolegiją; ligat praktikavusi Pennsylvanijos Hospital ir Philadelphiaj. Pasekmingai patarnauja prie gimdymo. Užduky duodu rodą visokiose ligose moterims ir merginoms. Kalba lietuviskai, angliskai, rusiskai, lenkiskai ir slaviskai.

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO.
Ant antrų lubų.

\$1.00

X-Ray EXAMINACIJA

Šis specialis paaukavimas yra geras bile dieną iki Ketvergo, Kovo 1, 1917.

Del pasekmingo gydymo bile ligos, jus turite žinoti didumą ir budą ligos ir bėgioja. Aš negydu vienu simptomu, aš vartoju moksliską laboratorijos metodus, tokius kaip bandymą kraujo spaudimo, mikroskopiską ir chemiską analizę kraujo ir šlapimo, ir tokiu būdu surandu tikrą priežastį jūsų negalės.

Mano mašina del užrašymo Jūsų kraujo spaudimo, pajiegos stiprumo ir gyvyumo Jūsų širdies.

Suranda žinias aikiui pilnumą sveikatos energijos ir stiprumo, ženkla, kurį parodo staigiai mirti, gali apsieikėti bile laikui. Kaip randasi jūsų kraujo sudėtis? Ar jie smarkiai didėja? Ar jus pirmo laiko senstote. Mano kraujo spaudimas pasakys: ATEIKITE! Ieiskite mano išpaakoti jūsų širdies ir kraujo sudėmų paslaptis — tuokart galima bus jums tikrai patarti kas geriausia yra jums daryti.

Ne mokėk man

Po priėmimo egzaminacijos, jei ji nevisai užgėndina jus, nemokėkit man nė cento. Visai nėra nė skausmo nė pavojaus sąsąsėje su X-Ray egzaminacija, ir dargi nėra reikalo jums nusivilti drubūzu. Užlocliant ant uždangos žviesus aiškus pavelskias, parodo nenatūrališką stovį, ir visai prasalina visa spėlioimo darbą. Jeigu jus niekuomet pirmą neturėjote pilno X-Ray ištyrimo jūsų kuno, jus neturėt praleisti to stebėtinio patyrimo, kuomet jus galite išgyti vien tik už dalelę paprastų išlaidų. Ateikite tuojau pirm negu šis specialis paaukavimas užsibaigės — ir leiskit X-Ray pasakyti tikrą teisybę apie priežastį jūsų ligos. Nėra svarbesnio dalyko pasaulyje del jus žinoti, ir jus taip ligi nežinote. Būkit atsargūs, suraskit tikrąją savo negalės priežastį, ir sutapykite, galima, mėnesius bereikalingų kentėjimų, svarbių komplikacijų, ar dargi pacia gyvąsi.

Šis apgarsinimas užkveičia jus įieškoti sveikatos ir laimės, kuri lengvai yra jums atsieikiama. Jeigu jus sergate ir norite greitai pasveikt, atsineiskit šį apgarsinimą, kuris suteikia jums tiesą prie X-Ray ir daktariškos egzaminacijos už \$1.00.

NEATIDELIOK, ATEIK TUOJAUS.

Valandos: 9 ryto iki 8 val. vakaro.
Nedėliomis: 9 ryto iki pietų.

14 So. Halsted St., arti Madison St., sekantis prie Mid City Bank Building. Visas 2-ras auštias. Chicago.

Dr. A. O. White, Hugh Melchin, S. P. Blisman ir L. F. Wallman suzeisti susidurus automobilii su gatvekarium.

Ida Dalson patraukė Helen Nogy teisman. Reikalauja \$15,000 už pavilijojimą vyro.

Jos. Sacriciki neteko \$160 ir šliubinio žiedo. Piktadariai pa-bėgo.

LAIŠKAI Į LIETUVĄ

Laiškus į Lietuvą galima siųsti, bet reikia juos surašyti vokiškai. Vokiškai laiškų parašo ir nurodo, kaip juos išsiųsti M. Jungelio-nas, 731 W. 32nd Street, Chicago, Ill. Kreipkitės vakarais nuo 5 iki 8 val.

VYRAI: AR JUS TURITBY VIENA IŠ TŲ?

Ar jus esate nusidėję, ner- viškas ir siurs? Ar jums sto-kuoja vyriškos spėkos? Leng-vai sujundinamas, nuliudęs, nesmagus? Ar jus turite pra- stą atmintį, prastą regėjimą, dvokiantį kvapą, širdies plau- kius, katara, prakaitavimą ran- kyje ir kojų, skausmus nugaro- ję, skausmus viduriuose, gal- vos skaudėjimus, apsvaigimą, tamsumą rinktini apie akis, reu- matizmas, raudonoji gysla, su- skyklimas, dusulis, spuogai, ru- di plėmai, žaizdos, užnuodi- mas kraujo, susilpnėjimas nu- tekėjimo vandens ir pragai- štingumas; jeigu jus jaučiatės ne tas žmogus, kokiu jus turė- tumėte būti, jus reikalaujate gydymo.

Jeigu jus pirmiausia esate atsargus nuo bile ligos arba silpnumo, jus neturite gausinti laiko bandydami, bet eikite pas geriausią Daktarą arba spe- cialistą pirmiausia ir eikite lauk ir pinigais.

As nebeuot gydyti visas li- gas, bet sukoncentruoj savo gabumus ant savo specialisku- mo ir stengius išgydyti visas ligas, kurias as apsiėmiau iš- gydyti. Mano mokslas ir pa- tyrimas padengia laiką daug- lio metų, gydyme vyriškų li- gų, kurios suteikia man daug pinigų.

Mano sažiniškas patarimas del jus yra tas, kad jus įgysite tikrą medicališką patarimą ir gydymą be jokio gašinimo lai- ko. Jeigu jus perligai atidėlo- site, jus busite vienas iš dau- gelio nelaimingųjų, kurie ilgai apgailestavo, kad jie nesimate su geriausiu daktaru pirmiau.

Išgydyti Ligonai geriausias daromytas. Kuomet dekingas ligonis sakys jums, kad as jį išgydžiau, jus žinosite, kad as išgydžiau. Ligoti ir nusiminę vyrai, imkite naują viltį, atei- kite ir pasisakykite savo ligas. Pastarimas dykt, Valandos: 9 ryto iki 8 val. vakaro, 9 iki 12 d.

DR. SCHNEIDER
1553 W. 47 gtv. kam. Ashland Ave., antras auštias, Chicago.

DR. I. W. HODGINS,
Ištikimas Specialistas,
vėgry ir Chroniškų Vyriškų Ligų.

Užnuodiimas Kraujo

Patinė arba pasididinę gyslos

Silpni, nervuoti vyrai

Inkstų, Pulsės

Aštrois ligos,

DR. I. W. HODGINS
33 So. Dearborn St., Crilly Building,
antras auštias, kambaras 288-289.
Kampas Dearborn ir Monroe Sts., Chicago.
VALANDOS: 9 ryto iki 8 vakaro. Užtarninkas ir ketvergas nuo 9 ryto iki 5 vakaro. Nedėliomis nuo 9 iki 1

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

VYRAI

Jeigu jus esate nusiminę, del to, kad jus esate neįgydyti kur nors, jus esat užkveičti pasitarti su Dr. Hodgins apie bile ligą, silpnumą arba priva- tišką negalę. Atėik del draugiško ar- ba tikslinio pasikalbėjimo. Tas jums nieko nekainuos. Jo dvideklis metų patyrimas gydyme sergančių, silpnų, liguotų vyrų, yra uttikrinimas, kad jus busite pasekmingai išgydytas.

Jeigu jus peržengėte amatos įstaty- mus, jus neturite mąstyti apie ved- mą iki jus galutinai pasveiksite.

Daugelyj valstijų tiesos reikalauja daktaro apsiurėjimo prieš išėmimą pavilijimo, Illinois, be abejo, greitai turis tas patinas tiesas.

SENOŠ ZAIŽDOS EPITHELIAL AU- GIMAI ir odos ligos išgydoma ant vi- senda tikslimu, turinėjų ypatingą veikmę kraujo grynumui, gyduklui, jos veikla- dia ant kraujo cilių, panaikina nuosius ir nugarinis viduriusius organus į normali- kų stovį.

Patinė arba pasididinę gyslos

Silpni, nervuoti vyrai

Inkstų, Pulsės

Aštrois ligos,

DR. I. W. HODGINS

33 So. Dearborn St., Crilly Building,
antras auštias, kambaras 288-289.
Kampas Dearborn ir Monroe Sts., Chicago.
VALANDOS: 9 ryto iki 8 vakaro. Užtarninkas ir ketvergas nuo 9 ryto iki 5 vakaro. Nedėliomis nuo 9 iki 1

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Prieš Kaspinės arba Pilvines Kirmelės

Pranešimai

PARARGA.—Draugijų pranešimų skelbimo laimokė. Pranešimai bet kurio dienos, vakaro, laisvalaikio ar telefono. Pranešimai, kad spaudinimas, šlaunys, nebegali būti. — "Naujienu" džia.

NAUJIEŲ BENDROVĖS DIREKTORIŲ POSĖDIS.

Naujųjų Bendrovės direktorių posėdis įvyks seredoj, vasario 21 d. "Naujienu" Redakcijoje. Pradžiai 8 val. vakaro. Visi direktoriai būtinai privalo dalyvauti šiame posėdyje ir atvykti laiku. Daug svarbių reikalų randa si apsvartymui.

Dienos tvarka bus paskelbta ant vietos.

P. Čereška,
Nauj. B-vės Sekr.

ROSELAND.

LSS. 137 kuopa ir LMPs. 25 kuopa rengia protesto mitingą prieš karę. Mitingas įvyks seredoj, vasario 21 d., 7:30 val. vak., Strumliu brolių svetainėje, 158 E. 107 St.

Kalbės ponia M. Jurgelionienė ir J. Gubavičius.

Kiekviena moteris ir kiekvienas vyras privalo ateiti šio susirinkimo. Mes privalome būti visais pastangas, kad išvengsime broliškųjų skerdynių. O tai mes galime padaryti protestuodami prieš karę.

Rengėjai.

LSS. 13-tos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks šandie, vasario 21 d. Tamoliuno-Gudgalio svetainėje (1147 So. 19th ave., Cicero, Ill.). Nariai, malonėkite atsilankyti laiku ir visi turime daug svarbių reikalų.

tarp kita LSS. 1X suvažiavimo nutarimų balsavimus ir kt. Pradžiai 7:30 val. vakaro. Nepamirškite! Valdyba.

CICERO, ILL.

LSS. 138 kuopos extra susirinkimas įvyks seredoj, vasario 21 d., 8 val. vakaro. Tamoliuno-Gudgalio svetainėje, 1147 So. 49th ave., arti 15 gatvės.

Draugai, būtina! malonėkite atvykti susirinkimui, nes yra daug užsilikusių reikalų.

Org. A. K. Linke.

LSS. 1-tos ir 234-tos kuopos maskinis balsas įvyks kovo 17 d. Pulaskio svetainėje, 1815 So. Halsted st.

PRANESIMAS.

Laisvos Jaunuomenės Choras rengia šeimyniską vakarėlį, kuris įvyks kovo 3 d. Mildos svetainėje. Visi, kurie nori dalyvauti minėtam vakarėlyje, pasirūpinkite tikietis iš karto, nes prie durų tikėtai nebus parduodami.

Pranešimus apie dalyvavimą minėtam vakarėlyje siųskite S. J. C. sekretoriui šiuo adresu: P. Bajorinaitė, 3301 S. Halsted St.

PRANESIMAS.

L. M. D. S. A. 9-tos kuopos rengiamo teatro "Palocius Ežero Dugne" repeticija įvyks seredoj, vasario 21 d., C. S. P. S. svet., 1126 W. 18th str., 7:30 val. vak. Visi lošėjai būtinai atsilankykite, nes jau arti lošimo diena.

M. Dundulienė, Režisierius

RACINE, WIS.

Lietuvių Brolių draugijos susirinkimas įvyks vasario 25 d., Winter svetainėje, 412 — 6th st. Sekretorius.

Pajieškojimai

PAJIESKAU savo brolio Stanislovo Rechmano, paeinančio iš Titevų parop. Raseinių pav. Turis pirm metų gyvenimo Roseland, Ill. AS buvau atvažiavęs į Roseland, bet jo neradau. Turu prie jo labai svarbių reikalų ir norėčiau su juo pasimatyti, ar susisiekti. Jis pat, ar kas jį žino, malonėkite man pranešti, už ką busiu labai dėkingas. Peter Raniš, 731 W. Monroe St., South Bend, Ind.

Pajieskau savo sesers, Zosės Venskutės, patiną iš Kauno gubernijos, Raseinių pav. ir parapijos, Buraicų kaimo. Turu daug svarbių reikalų. Ji pati ar kas ją žino malonėkite atsiųsti šiuo adresu: Jonas Venskis, 1231 So. Lincoln Street, North Chicago, Ill.

Pajieskau Martino Rudžiaus, Melzū atsiųskite, nes turu labai svarbių reikalų. Mikolas Reksis, 106 So. Wood St., Chicago, Ill.

VAKINAS pajiesko burdo, kad kambarys būtų vienam arba dviem. Gerai mokėsi. Malonėkite pranešti P. O., 1810 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Reikalavimai

Reikalauja darbininkų. Valstijos nemokamas Darbo Biuras reikalauja daug darbininkų Chicagoje ir kitur.

Valstijos nemokamas Darbo Biuras, 526 So. Dearborn St., Chicago, reikalauja:

- 1 darbininkų
- 2 karpū
- 3 masinistų
- 1 prie spaustuves darbu
- 10 prie karu laivams
- 6 molderių
- 2 arklių dirbtuvė
- 1 dažų dirbtuvė
- 1 stiklo dirbtuvė
- 1 skardžius
- 1 seimoria
- 2 rakandų dirbtuvė
- 1 kalvio.

Taip jau daugelio darbininkų ne amatininkų tikėtis darbas.

Išvažiavimai iš Chicago reikalauja daugelio darbininkų prie įvairių įvairiausių darbų ir fabriks ir dirbtuvės. Taip jau uolios darbas.

Vaių skyrūje reikalaujama daugybės vaių visokių amžių, bet ne jaunesnių kaip 14 metų, dirbti lengvesnių darbų dirbtuvėse, ofisuose, pasiuntinėjimui, mokinties įvairių amatų etc.

MOTERŲ SKYRIUJE reikalaujama moterų ir merginų įvairiems darbus dirbtuvėse, skalbyklėse, namų darbui, plovėjų, skalbėjų ir k.

REIKALAUJAMA patyrusių pardavėjų — merginų. Greitu laiku atsiųskite. Klen Bros., 29 ir Halsted St., Chicago.

REIKALAUJAMA karpentierių. Pasirūpinkite dabar. Gera mokėsi. Utektiniai materialai. Atsiųskite į HYAN CAR CO., Hegewisch, Ill.

REIKALAUJAMA geležies karpitų dirbti prie didelio karpymo. Gera mokėsi ir pastovus darbas. Atsiųskite: Central Iron and Metal Co., 3650 So. Rockwell str., Chicago.

REIKALAUJAMA pardavėjos — merginos — į 5 ir 10c sankrovą. 1833 So. Halsted St., Chicago.

REIKALINGAS kriaunius prie vyriškų rūbų siuvimo. Darbas ant višados. Atsiųskite tuojau. F. Degynas, 832 W. 33rd St., Chicago, Ill.

REIKALINGAS geras barberis. Darbas ant visados. Atsiųskite tuojau. A. Janauskas, 4563 Wentworth Ave., Chicago, Ill.

REIKALINGAS atsakantis bučeris. Turu kalbėti lietuviškai, angliškai ir lenkiškai. Geram žmogui geru užmokesčiu. Atsiųskite tuojau. 1835 Wabansia Ave., Chicago, Ill.

REIKALAUJAMA dviejų merginų prie abelno darbo ir valymo. Mokėsi 827 j mėnesi. Kambarys ir valgis. Presbyterian Hospital, 1753 W. Congress St., Chicago, Ill.

REIKALINGAS zeceris. Atsiųskite kuogrečičiausia. "Kataliko" Redakcija, 3249 S. Morgan St., Chicago.

Reikalaujama 2 patyrusių geležų karpitų. Gera mokėsi. Atsiųskite: 1717 N. Western ave., Chicago Ill.

REIKALAUJAMA merginų operuoti punch presus. Patyrimas nereikalingas. Gali uždirbti 88 j savaitė. Už nedidelio laiko pradėdama dirbti nuo smulkių. Pasirūpinkite arba uždirbti nuo 81 iki 85 j savaitė.

Continental Can Co mpany, 2201 So. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKALAUJAMA vyrų mokyties barberystės amato. Pigios kainos, lengvi išmokėjimai, mokinama dienos ir vakarais, viskas puikiai, darbas kiekvienam žmogui. Ateikite arba rašykite:

BURKE BARBER SCHOOL, 612 W. Madison St., Chicago, Ill.

REIKALAUJAMA cigaru dirbėjų ir pusininkų, taipgi reikalaujama cigaru pardavėjų. Atsiųskite į "VIELKA POLONIA", 1419 W. Division St., Chicago.

Pardavimui

REIKALAUJAMA 1 valdės vertas 200 dolerių už 85 dol., 4-5 po pietų, 7-8 vakarais. 3312 S. Union Ave., Chicago, Ill.

REIKALAUJAMA 1 valdės vertas 200 dolerių už 85 dol., 4-5 po pietų, 7-8 vakarais. 3312 S. Union Ave., Chicago, Ill.

REIKALAUJAMA 1 valdės vertas 200 dolerių už 85 dol., 4-5 po pietų, 7-8 vakarais. 3312 S. Union Ave., Chicago, Ill.

REIKALAUJAMA 1 valdės vertas 200 dolerių už 85 dol., 4-5 po pietų, 7-8 vakarais. 3312 S. Union Ave., Chicago, Ill.

REIKALAUJAMA 1 valdės vertas 200 dolerių už 85 dol., 4-5 po pietų, 7-8 vakarais. 3312 S. Union Ave., Chicago, Ill.

REIKALAUJAMA 1 valdės vertas 200 dolerių už 85 dol., 4-5 po pietų, 7-8 vakarais. 3312 S. Union Ave., Chicago, Ill.

REIKALAUJAMA 1 valdės vertas 200 dolerių už 85 dol., 4-5 po pietų, 7-8 vakarais. 3312 S. Union Ave., Chicago, Ill.

REIKALAUJAMA 1 valdės vertas 200 dolerių už 85 dol., 4-5 po pietų, 7-8 vakarais. 3312 S. Union Ave., Chicago, Ill.

REIKALAUJAMA 1 valdės vertas 200 dolerių už 85 dol., 4-5 po pietų, 7-8 vakarais. 3312 S. Union Ave., Chicago, Ill.

REIKALAUJAMA 1 valdės vertas 200 dolerių už 85 dol., 4-5 po pietų, 7-8 vakarais. 3312 S. Union Ave., Chicago, Ill.

REIKALAUJAMA 1 valdės vertas 200 dolerių už 85 dol., 4-5 po pietų, 7-8 vakarais. 3312 S. Union Ave., Chicago, Ill.

REIKALAUJAMA 1 valdės vertas 200 dolerių už 85 dol., 4-5 po pietų, 7-8 vakarais. 3312 S. Union Ave., Chicago, Ill.

REIKALAUJAMA 1 valdės vertas 200 dolerių už 85 dol., 4-5 po pietų, 7-8 vakarais. 3312 S. Union Ave., Chicago, Ill.

REIKALAUJAMA 1 valdės vertas 200 dolerių už 85 dol., 4-5 po pietų, 7-8 vakarais. 3312 S. Union Ave., Chicago, Ill.

REIKALAUJAMA 1 valdės vertas 200 dolerių už 85 dol., 4-5 po pietų, 7-8 vakarais. 3312 S. Union Ave., Chicago, Ill.

REIKALAUJAMA 1 valdės vertas 200 dolerių už 85 dol., 4-5 po pietų, 7-8 vakarais. 3312 S. Union Ave., Chicago, Ill.

REIKALAUJAMA 1 valdės vertas 200 dolerių už 85 dol., 4-5 po pietų, 7-8 vakarais. 3312 S. Union Ave., Chicago, Ill.

Draugijos ir Organizmų Evoliucija

Knyga parašė garsus publicistas Arthur M. Lewis, sulietuvino Dr. A. J. Karalius. Išleido J. Ilgaudas.

TURINYS:

1. Thales iki Linneus.
2. Linneus iki Lamarek.
3. Darwin's "Gamtiškas Parinkimas".
4. Wesmann'o Pavidėjimo teorija.
5. De Vries'o "Atmaina".
6. Kropotkino "Savitarpinė pagelba".
7. Atsakymas Haekeliui.
8. Spencer'io "Socijalis Organizmas".
9. Spencer'io Individualizmas.
10. Civilizacija—Ward ir Dietzgen.

Kaina 50c.

"NAUJIENOS"

1840 S. Halsted St.,

Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO.

Bargenas tik ant trumpo laiko. Murinis namas, randasi 2 rados—Storas ir pavygimas, 327 Morgan st., arti 33-cios gatvės. Lietuvių ir lenkų apyvardoje. Priežastis pardavimo: užbiginas J. M. Tanavicius bankrutė reikaliu. Dabar yra gera progą pasinaudoti šio pigaus ir geru namo. Reikale atsiųskite pas J. V. Zacharevičiu.

903 W. 33 St. arba Keistuo L. ir R. Ass'n No. 1, 3251 Lime st., arti 33-cios gatvės. Ketverto arba penkto vakarais, 8 valandų. Yards 2716.

PARSIDUODA salūnas labai pigiai, tūristai lietuvių, lenkų apgyventojų vietoj. Jeigu norite geru salūno už pigią kainą, atsiųskite šiuo adresu: 1701 S. Halsted St.

PARSIDUODA gerosnė lietuvių ir slavų apgyventojų vietoj. Senai išdėta vieta. Įėjimas iš dviejų gatvių. Parsiduoda iš priežasties skirsimosi pusininku. Atsiųskite šiuo adresu: 1622 So. Halsted St.

EXTRA Rakandai parsiduoda labai pigiai iš priežasties išvažiavimo savininkų į kita miestą. Ateikite vakare nuo 6 iki 10. 1822 So. Halsted St., arti 18 gatvės, Chicago: iš fronto, 3 lubos.

PARSIDUODA 2-jų kreslų barzdaskutylka, 2902 So. Union ave., Chicago, Ill.

Jau artinasi pavasaris ir laikas uždėti barzdaskutylką, o aš turu 2-jų kreslų pasnūnusio formos ant pardavimo. Kam reikalinga, atsiųskite: Vm. Galeckas, 3325 So. Union Ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA 1 valdės vertas 200 dolerių už 85 dol., 4-5 po pietų, 7-8 vakarais. 3312 S. Union Ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA 1 valdės vertas 200 dolerių už 85 dol., 4-5 po pietų, 7-8 vakarais. 3312 S. Union Ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA 1 valdės vertas 200 dolerių už 85 dol., 4-5 po pietų, 7-8 vakarais. 3312 S. Union Ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA 1 valdės vertas 200 dolerių už 85 dol., 4-5 po pietų, 7-8 vakarais. 3312 S. Union Ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA 1 valdės vertas 200 dolerių už 85 dol., 4-5 po pietų, 7-8 vakarais. 3312 S. Union Ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA 1 valdės vertas 200 dolerių už 85 dol., 4-5 po pietų, 7-8 vakarais. 3312 S. Union Ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA 1 valdės vertas 200 dolerių už 85 dol., 4-5 po pietų, 7-8 vakarais. 3312 S. Union Ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA 1 valdės vertas 200 dolerių už 85 dol., 4-5 po pietų, 7-8 vakarais. 3312 S. Union Ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA 1 valdės vertas 200 dolerių už 85 dol., 4-5 po pietų, 7-8 vakarais. 3312 S. Union Ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA 1 valdės vertas 200 dolerių už 85 dol., 4-5 po pietų, 7-8 vakarais. 3312 S. Union Ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA 1 valdės vertas 200 dolerių už 85 dol., 4-5 po pietų, 7-8 vakarais. 3312 S. Union Ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA 1 valdės vertas 200 dolerių už 85 dol., 4-5 po pietų, 7-8 vakarais. 3312 S. Union Ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA 1 valdės vertas 200 dolerių už 85 dol., 4-5 po pietų, 7-8 vakarais. 3312 S. Union Ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA 1 valdės vertas 200 dolerių už 85 dol., 4-5 po pietų, 7-8 vakarais. 3312 S. Union Ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA 1 valdės vertas 200 dolerių už 85 dol., 4-5 po pietų, 7-8 vakarais. 3312 S. Union Ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA 1 valdės vertas 200 dolerių už 85 dol., 4-5 po pietų, 7-8 vakarais. 3312 S. Union Ave., Chicago, Ill.

BANKES' COFFEE 26 a lb.

GARSI SANTOS KAVA. Visur parduodama po 28c ir po 30c

SVIESTAS	RYŽIAI	COCOA	ARBATA
Geriausios metonos, gėmės, negu kitur. 43c	Geriausios ryžių, 10c už 5c	Geriausios kakavos, 14c	Prilaukiančios, Gervėnės, 40c
WEST SIDE 1874 Milwaukee Ave. 1046 Milwaukee Ave. 1510 W. Madison St.	1844 W. Chicago Ave. 1886 Blue Island Ave. 1217 S. Halsted St.	1103 W. 22nd St. NORTH SIDE 1220 W. North Ave. 1549 Lincoln Ave. 1418 N. Clark	1844 W. Division 1220 W. North Ave. 1549 Lincoln Ave. 1418 N. Clark

Stai proga išmokyti anglų kalbos, per laiškus arba klasos

KORESPONDENCIJINIS SKYRIUS. — Kiekvienas gali išmokti ANGLISKAI labai greitai savo namuose ir laisvai sutelkiant dėmesį tam tikrai. Šiuo kursu yra labai patrauklus kiekvienam, kuris nori greitai išmokti Anglų kalbos, bet neturi progos lankytis mokykloje. Geriamas persikvalifikavimui, dūmle ir gražiai iliustruota, su daugeliu patraukiančių KATALOGŲ. DUKAT. Daug laisvų tokių: indai, dvi mėsos pristatymai KATALOGŲ. KLEUS SKYRIUS. — Ties, kurie gali prilipti į mūsų mokyklą, turime dienoties ir vakarines klases. Mokymai vyksta tikryje, sutelkiant dėmesį mūsų patelių, kad pradiamųjų greitai išmoktų Anglų kalbos. Daugelis, suprantančių, turime GRAMMAR ir HIGH SCHOOL skyrius. Vakars skaitimas Lietuviškai. Dvi mokyklos: 731 W. 18th St., ir 1241 W. 47th St. Laiškus adresuokite: American School of Languages, 1741 West 47th St., Chicago, Ill.

PIRMA NEGU PIRKSI GAUK MUSŲ KAINAS

Ant Durų, Lentų Remų ir Stoginio Poplerio CARR BROS. WRECKING CO. 3003-3039 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. G. M. Glaser. Praktikuoja 25 metus. Gyvenimas ir Ofisas 3149 S. Morgan St., kėrtė 32 st. Chicago, Ill.

Specialistas ant Moteriškų, Vyrų ir Vaikų Taipgi Chroniškos Ligos Ofiso valandos: Iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po pietų ir nuo 8 iki 8:30 vak. Nedėliomis vakarais ofisas uždarytas. Telephone Yards 087

Dr. W. YUSZKIEWICZ. LIETUVISKAS AKIŲ GYDYTOJAS. Kas turi skaudančias arba silpnas akis, ir galvos skaudėjimą, atsilankykite pas mane. Dr. W. Yuszkievics. Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakar. Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

Dr. A. I. EPSTEIN. GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. Specialistas moteriškų, vyrų ir vaikų ligų. Ofisas ir Gyvenimas: 3600 S. Halsted St., kamp 36 st. Ofisas atidarys iki 10 val. ryto, 1-4 po pietų ir vakarais. Telephone Drover 4974

Dr. C. Z. VEZELIS. LIETUVYS DENTISTA. Valandos: nuo 9 ryto iki 8 val. Nedėliomis pagal sutarimą, 4712 So. Ashland Ave., arti 47-tos gatvės.

Dr. J. Van Paing. Vyrų Chroniškos Ligos. Elektrinė Diagnostika ir Gydymas. Specializacija medicina nuo užuodijimo kraujui. Vandeninė medaga slaptam ligam. 2059 W. MADISON ST., kampas Hayne Ave., virš aptikos. Valandos: 7-9 vak. nedėli. 10-12

Dr. Ramser. AKIŲ SPECIALISTAS. Vici. Priėmka visiemis tinkamais atvejais, suvartus akis ir patarimus duoda laisvai. 1748 S. Milwaukee Ave., arti Chicago Ave. 3-rod lubos. VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 9 vakar. Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų. Tel. Haymarket 2444.

Dr. A. R. Blumenthal. AKIŲ SPECIALISTAS. Akis išgaminuojam dykai. Gyvenimas yra tuščias kuomet pranyksta regėjimas. Mes vartojame pagerintą Ophthalmometrus. Ypatinga dėmesia atkreipiama į vaikus. Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakar; nedėliomis nuo 10 iki 12 diena. 4649 S. ASHLAND AVE., kampas 47 St.

Dr. J. JONIKAITIS. MEDIKAS IR CHIRURGAS. 3337 So. Morgan St., Chicago Kertė 33-čio Pl. ir Morgan St.

Dr. A. A. ROTH. Rusas Gydytojas ir Chirurgas. Specialistas Moteriškų, Vyrų ir Vaikų ir visų chronikų ligų. Valandos: 10-11 ryto, 4-6 po pietų, 7-8 vakar. Nedėliomis 10-1 po pietų. 3354 S. Halsted St., arti 34 St. Chicago

Dr. M. SAHOD M. D. Senas Rusas Gydytojas ir Chirurgas. Specialistas Moteriškų, Vyrų ir Vaikų ir visų chronikų ligų. OFISAS: 1579 Milwaukee Ave., Kampas North Ave., Kambarys 106. VALANDOS: 9-10 iki 10 diena; 1-3 iki 8 ir 7-30 iki 9 vakar.

Dr. A. A. ROTH. Rusas Gydytojas ir Chirurgas. Specialistas Moteriškų, Vyrų ir Vaikų ir visų chronikų ligų. Valandos: 10-11 ryto, 4-6 po pietų, 7-8 vakar. Nedėliomis 10-1 po pietų. 3354 S. Halsted St., arti 34 St. Chicago

Dr. A. A. ROTH. Rusas Gydytojas ir Chirurgas. Specialistas Moteriškų, Vyrų ir Vaikų ir visų chronikų ligų. Valandos: 10-11 ryto, 4-6 po pietų, 7-8 vakar. Nedėliomis 10-1 po pietų. 3354 S. Halsted St., arti 34 St. Chicago

Dr. A. A. ROTH. Rusas Gydytojas ir Chirurgas. Specialistas Moteriškų, Vyrų ir Vaikų ir visų chronikų ligų. Valandos: 10-11 ryto, 4-6 po pietų, 7-8 vakar. Nedėliomis 10-1 po pietų. 3354 S. Halsted St., arti 34 St. Chicago

Dr. A. A. ROTH. Rusas Gydytojas ir Chirurgas. Specialistas Moteriškų, Vyrų ir Vaikų ir visų chronikų ligų. Valandos: 10-11 ryto, 4-6 po pietų, 7-8 vakar. Nedėliomis 10-1 po pietų. 3354 S. Halsted St., arti 34 St. Chicago

Dr. A. A. ROTH. Rusas Gydytojas ir Chirurgas. Specialistas Moteriškų, Vyrų ir Vaikų ir visų chronikų ligų. Valandos: 10-11 ryto, 4-6 po pietų, 7-8 vakar. Nedėliomis 10-1 po pietų. 3354 S. Halsted St., arti 34 St. Chicago

Dr. A. A. ROTH. Rusas Gydytojas ir Chirurgas. Specialistas Moteriškų, Vyrų ir Vaikų ir visų chronikų ligų. Valandos: 10-11 ryto, 4-6 po pietų, 7-8 vakar. Nedėliomis 10-1 po pietų. 3354 S. Halsted St., arti 34 St. Chicago

Dr. A. A. ROTH. Rusas Gydytojas ir Chirurgas. Specialistas Moteriškų, Vyrų ir Vaikų ir visų chronikų ligų. Valandos: 10-11 ryto, 4-6 po pietų, 7-8 vakar. Nedėliomis 10-1 po pietų. 3354 S. Halsted St., arti 34 St. Chicago

Dr. A